

FFblaðið

BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA

Nr. 345

Hósdagur 23. juni 2005

12,-

Býráðslimurinn av Trøllanesi

Signhild kann greiða frá hvussu útoyggjapoltikkur kann skipast.

Sveisi- og trygdarútgjerð til skip

petur & petur • 320870

P/f Sveisingahandlin
Mykinesgøta 8
Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 311909 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

Minni um teir, sum sigldu og teir, sum doyðu undir krígnum

Ferðin hjá "Johannu" eitt rimmar tiltak.

Síða 14

KÄRCHER

Vit eru einaumboð fyrri KÄRCHER trystapularum tiliðnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Aftur bardagi um fiskidagarnar

Tað má ikki leypast á leistum.

Síða 10

Køllskipanir til skip, idnað & handlar
Hitapumpur · Prosjektering · Montering

SUNWELL

deepchill™

Sunwell Deepchill™
is-skipan
- ein góð iløga

Royndir vísa, at góðskan á fiskinum er munandi betri við greytisi enn við vanligum ísi

ELECTRIC

Hoyvíksvegur 53 · tel 35 12 20 · www.im.fo

Føroyskur fiskimaður í Suðurafrika

Poul og Poulina hittu Helmuth Kohl.

Síða 3

Ein partur av Norðoya Siglingarsøgu

Síða 4

Ferðafrásøgn av Slættanesi

Fingu ikki ravmagn og máttu rýma.

Síða 20

Umvælingar av bátum

KREA FO · TEL 44 93 39

Einasta góðkenda glasfiburbátasmiðjan í Føroyum.

Alt glasfiburarbeiði verður gjørt í góðkendum verkstaði.

Alt umvælingarbeiði á einum staði: leingjan av bátum, søla og íseting av motorum, - og so hava vit teir sera væl umtóktu slengrikløslarnar.

Ring ella kom inn á gólvið.

Ein góð tænasta!

AWI BOATS SERVICE SP/F

Rókahavnin 10 · FO-620 Runavík
Tel 448585 · Fartel 218585 · Fax 448785
awi@post.olivant.fo · awi.fo

dagsins MYND

"Ruth"

Í næstseinasta blaði høvdu vit aftur eina frásøgn um gamla mjólkarbátin "Ruth". Vit prenta nú málningin hjá Sigmundi Petersen av "Ruth" í litum. Tað er Heðin Samuelsen, sum eigur hann.

Politistur

Eitt arbeiði við avbjóðingum

Politiið er eitt av stóru arbeiðsplássunum í Føroyum. Her hevur tú møguleikan í fullan mun at brúka tinar fákligu royndir og tinar persónligu eiginleikar í einum sjálvstøðugum arbeiði við nógvum avbjóðingum og møguleikum at mennast.

Høvuðsuppgávan hjá politinum er:

- At vera sjónligt og skapa tryggleika og trygd fyri borgaran og samfelagið
- At fyrbyggja, at ósemjur, ófriður og kriminalitetur ikemur
- At fara eftir, kanna og upplára framdan kriminalitet
- At tryggja, at galdandi reglur verða hildnar og fyrbyggja, at vanlukkur henda

Politiið hevur til dømis ein høvuðs- leiklut í arbeiðinum at fyrbyggja kriminalitet - ikki minst millum børn og ung.

Løn og útbúgving

Longu frá fyrsta degi sum politistur í royndartíð fært tú eina kappingarføra løn. Harafturat fært tú pensión og ymisk iskoyti fyri tænastu á skiftandi tíðum. Royndartíðin er 3 til 3½ ár. Aftaná tað fært tú - um tú ert egnaður til politiarbeiði - fast starv sum politistur.

Menning og karriera

Sum politistur hevur tú góðar møguleikar fyri eini karrieru. Politiið hevur eina røð av serskeiðum - og so eru eisini leiðaraskiðini fyri politistar, sum hava hug at arbeiða við leiðslu. Harafturat er stór trygd í starvinum og møguleikar at fáa arbeiði innan ymsar deildir ella aðra staðni í landinum.

Ynskir tú at vera við?

Vit seta eingi formlig krøv um útbúgving ella lívsroyndir fyri at søkja starv hjá politinum. Men vit leggja dent á tinar fyrirreytir at verða ein góður politistur, sum kann loysa uppgávurnar hjá politinum í samsvar við reglur og virðir í samfelagnum og við virðing fyri einstaka persóninum og rættindum hansara.

Vit vilja fegin seta fólk í starv, sum ymisliga umboða føroyingin við atliti til sosialt og mentunarligt støði - og vit ynskja eitt hóskað bít millum kvinnur og menn.

Treytir sum skulu vera loknar, áðrenn tú søkir:

- Tú ert fyltur 21 ár
- Tú hevur føroyskan/danskan heimarætt
- Tú hevur góða heilsu, vanliga hoyrn og vanliga litsjón
- Tú hevur koyrikort til persónbil

100% tryggleika?

Tí velja fleiri og fleiri maskinmeistarar Mobil smyrjioļu!

Mobil Oil Føroyar

Mobil Oil Føroyar
Mykinesgøta 8, Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 319354 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

petur & petur • 320870

Eitt arbeiði allan sólarringin

Arbeiðið hjá politinum verður gjørt í tøttum samstarvi í politistaliðnum millum einstøku politistarnar og politistøðirnar.

Her er eitt gott samhald, og arbeiðið byggir á kunnleika til og nýtslu av førleikanum hjá einstaka politistinum fyri at røkka felags málum.

Sum politistur ert tú altíð ein partur av liðnum - um tú ert til arbeiðis ella um tú hevur fri. Atlitið til borgaran og samfelagið er alla tíðina í miðdeplinum, og tú veist ongantíð frammanundan, hvat dagurin ella náttin bjóðar

Meira kunning

Tey, ið ynskja meira at vita, kunnu venda sær til politistøðina á staðnum, ella politistøðina í Tórshavn, at fáa vegleiðing, spurningar svaraðar og kunningar tilfar útflýggjað ella sent.

Føroya Landfúti

Politistøðin
Jónas Broncksgøta 17
Postsmoga 3018
FO-110 Tórshavn
Tlf. 35 1448 fax. 35 1449
Heimasíða: www.politi.fo

Umsóknir kunnu sendast inn alt árið, og verða upptøkuroyndir eftir tørvi. Politistar skulu setast í apríl, august og desember 2006.

Umsóknarfreistin til hesa upptøkuroyndina er 1. September 2005.

Globalisering:

Føroyingur sum býr í Suðurafrika og siglir við grønlandskum skipi

Hóast Føroyar eru eitt so sera lítið samfelag, so eru føroyingar alla staðni á knøttinum.

Í sambandi við jarðarferðina hjá Poulinu Jacobsen í Klaksvík (minningarorð um hana eru at finna aðra staðni í blaðnum) hittu vit son hennara Pól. Tað var nú meira enn heppið, at hann kundi vera heima nú mammann doyði. Hann býr nevniliga í Capetown í Suðurafrika, og hann siglir við grønlandskum nótaskipi, sum er heimahoyrandi í Eysturgrønlandi. Teir lógu tilvildarlíga inni á Klaksvík, tá Poulina gjørdist sjúk, og Pól kundi tí vera heima, nú hon doyði og varð jarðað, og hann fór avstað aftur annan dagin eftir.

Hví Pól býr í Suðurafrika hevur eina serliga søgu. Hon er, at Pól var við "Christian í Grótinum", tá teir fóru til Suðurafrika at fiska seinna partin í 80-unum. Her var ætlanin at finna nýggjar veiðumøguleikar. Eina ferð sær hann eina vakra gentu standa á bryggjuni. Henda gentan æt Haley, og hvussu var og ikki, so endaði tað við, at tey bæði gjørdist góð og giftust. Tey búsettust í økinum nærhendis Capetown og eiga nú 4 børn, Høgni, 15 ár, Tara 11 ár, Poulina, 5 ár og Ása 3 ár.

Hetta merkir so eisini, at Pól kom at uppliva eina heimssøguliga hending, nevniliga at apartheidskipanin í Suðurafrika varð tikin av. Í hesum sambandi høvdu vit seinasta ár áhugaverdar frásagnir frá suðurafríkonsku kvinnuni Lorraine Britten, sum vitjaði í Føroyum sum gestur hjá Amnesty International. Her finga vit at vita, hvussu nógv var broytt á hesum økinum.

Pól náddi kortini sjálvur at fáa trupulleikar av apartheidskipanini. Haley var nevniliga litt, og hetta merkti, at tey bæði kundu ikki giftast samb. lóggávuini í Suðurafrika. Men ráð vóru fyrri tí, og tey ráðini vóru at fáa Pól skrásettan sum luttan, hóast hann er so "hvítur" sum nakar føroyingur. Og tá var so alt í lagi! Aftaná kundi hann so

Pól Jacobsen, sum býr í Capetown í Suðurafrika.

aftur "vaskast" hvítur.

Men nú er hesin trupulleikin ikki longur. Pól fegnast um, at apartheid er avtikið, so hansara børn ikki fara at fáa somu trupulleikar, sum teirra foreldur hava havt.

Hóast Pól gjørdist suðurafríkanari, er hann framvegis fiskimaður, ja, enntá í okkara parti av heiminum. Tá "Christian í Grótinum" fór heim aftur til Føroya, fór Pól at fiska við skipum úr Suðurafrika, men har er ikki so nógv at fáa, tí landgrunnurin er so lítil. Pól fór tí at sigla við gamla "Sigurfara", og her var hann so eisini saman við føroyingum,

men hesin fiskiskapurin fekk eisini ein enda.

Nú er hann við "Siku", sum er einasta nótaskipið hjá grønlendingum. Føroyingar hava onkuntíð hildið hetta verið eitt stórt skip. Tað tekur nevniliga 1.400 tons, og størsta kvotan, teir hava, er lodna, sum verður landað í Íslandi.

Manningin telur annars bæði íslendingar, danir og grønlendingar. Skiparin er íslendingur. Ætlanin er nú at fara at skifta skipið út við annað skip. Teir hava annars ikki havt kvotu til stórt sæð meira enn eitt hálvt ár, so teir hava havt góða tíð at vera heima hjá familjuni.

Pól plagar annars at vera umborð í 2-3 mánaðir í senn. Tá plagar hann at finna tann biligasta fartin heim, og í dag er tað bíligt at ferðast. Hetta hevur eisini gjørt tað møgult at vitja heim rættiliga ofta. Sigast kann at Pól og familjan vóru eisini við túrin í Íslandi, sum er umrøddur í minningarorðunum um Poulinu.

Pól letur hampiliga væl at støðni í Suðurafrika. Her eru enn stórir trupulleikar, men í Cape Town økinum er ikki so galið. Hesin býur virkar rættiliga europeiskur, og her koma eisini nógv ferðafólk. Her er so ótrúliga vakurt, og stutt er til Kap "Det Gode Haab", sum nógv halda vera suðurendan á Afrika, men tað er tað nú ikki. Her er eisini vakurt, og higar fara eisini øll ferðafólkini, sum koma á hesar leiðir.

Og eisini her búleikast føroyingur, sum ferðast um ein stóran part av knøttinum fyrri at sleppa til arbeiðis! Pól sær annars ikki nógv til føroyingar á hesum leiðum. Men onkur býr í Namibia ikki so langt burtur.

Vit ynskja honum góða eydnu og biðja hann heilsa heima!

ó.

Pól saman við mammuni á eini framsýning í Capetown.

FISKIMÁLARÁÐIÐ
FISKIVEIÐIEFTIRLITIÐ

Dekkarar til Fiskiveiðieftirlitið

Tvey stórv sum fulltíkin dekkari og eitt starv sum ófulltíkin dekkari á skipunum hjá Fiskiveiðieftirlitinum, verða her við lýst leys.

Fulltíkin dekkari:

Arbeiðið umfatar at ganga vakt, og annars taka lut í vanligum skipsarbeiði.

Førleikakrøv:

- Lýkur krøvini sum fulltíkin dekkari sambært kunngerð nr. 50 frá 12. mai 1999 um sjóvinnubrøv og útbúgvingarkrøv til sjófólk.
- Heilsuváttan fyri sjófólk (uttan avmarkingar og skikkaður til kagtænastu)
- Trygdarskeið. Fyrimunur er við gildugum trygdarskeiðsprógvi.
- Prógv, so sum vaktarhald, frc, bátaførara, eld-sløkking, fyrstuhjál, vinnukavari og onnur ið eru viðkomandi fyri starvið. Fyrimunur er við gildugum prógvum.

Størvini sum fulltíkin verða at seta sum skjótast.

Ófulltíkin dekkari til Fiskiveiðieftirlitið

Ert tú ung/ungur, og hevur hug til arbeiði umborð á skipi, er hetta ein góður møguleiki.

Starvstíðin sum ófulltíkin dekkari, telur á sama hátt sum starvstíð við handilsskipum

Arbeiðið umfatar at ganga vakt, og annars vanlig deksarbeiði.

Førleikakrøv:

- Heilsuváttan fyri sjófólk (uttan avmarkingar og er skikkaður til kagtænastu)
- Trygdarskeið. Fyrimunur er við gildugum trygdarskeiðsprógvi.

Setanin er avmarkað til tvey ár. Starvið sum ófulltíkin verður at seta frá 9. sept. 2005

Setanartreytir og løn eru sambært sáttmála millum Fíggaráráðið og Starvsmannafelagið. Setanarøkið er Fiskimálaráðið og stovnar undir tí. Tænastustaðurin er í lóttun Fiskiveiðieftirlitið.

Skrivlig umsókn við: CV, avriti av prógvum og møguligum viðmælum, skulu vera Fiskiveiðieftirlitinum í hendi í seinasta lagi 27. juni 2005 kl. 1200.

Umsóknir skulu sendast til:

Fiskimálaráðið
Att.: Fiskiveiðieftirlitið
Postsmoga 347
110 Tórshavn

Nærri upplýsingar um starvið, kunnu fáast við at venda sær til Fiskiveiðieftirlitið tlf. 353030 og tosa við Jóannes Heimustovu, samskipara.

Vitja eisini heimasíðuna hjá Føroya Fiskimannafelag
www.fiskimannafelag.fo

Freda Glass:

Ein partur av Norðoya Siglingarsøgu

Tann 7. mai 2005 var minningarhald í Edinburgh fyri hjúnunum Freda og Gordon Glass, sum bæði doyðu í januar mánaði í ár.

Hetta sigur kanska ikki okkara lesarum nakað, men hevur kortini ikki so heilt lítið við Føroyar at gera.

Freda var abbadóttir Jóhannes Joensen av Trøllanesi, f. 30. juli 1829. Hann varð vanliga kallaður Jóhannes av Nesi. Hann var við til at stovna fyrsta fiskivinnufelag í Norðoyggjum "Norderø Fiskeri- og Skibsselskab af 1865." At hetta stig fekk stóra undirtøku sæst av, at her vóru einir 100 partaeigarar úr øllum bygðum í Norðoyggjum, sum settu frá 10 ríkisdálar og meira í. Millum hesar vóru eisini beiggjarnir hjá Jóhannes, nevniliga Elias, Mikkjál og Símun.

Øll søgan um hetta kann lesast í "Havið og Vit 1" hjá J. Símun Hansen.

Felagið keypti "Caprice" í 1865, men tað gekk ikki serliga væl, og nógvir trupulleikar vóru. Tað endaði við, at Jóhannes yvirtók skipið í 1871. Hann flutti til Skotlands og búði í Leith og tað seinasta, sum frættist frá Jóhannes var, at hann fekk ein skaða umborð og doyði í 1875. Tað er eingin ivi um, at Jóhannes hevur verið ein merkismaður, men hann var eitt sindur framman fyri sína tíð. M.a. verður sagt, at hann lærði børnini á Trøllanesi at lesa

Freda var yvir 40 ár, áðrenn hon fekk at vita, at abbin var úr Føroyum og kom av Trøllanesi.

langt áðrenn nakað var sum æt almennur skúli.

Funnu ættina aftur Her kundi søgan enda, men fyri einum 35 árum síðani sótu tveir skyldmenn Jóhannesar og prátaðu um, hvat ið mundi henda við ættini hjá Jóhannes. Tað var jú kent, at hann var giftur og átti ein son.

Farið varð at kanna hetta mál, og við hjálp frá góðum fólki fingust upplýsingar um ættina.

Í 1859 giftist Jóhannes, 32 ára gamal, við 18 ára gomlu Jane McKay. Í 1861ingu tey sonin John

McKay, og nú er Joensen blivið til Johnson. Tey trý vóru eisini í Føroyum eina ferð, tá sonurin John var heilt lítil. Tey fingi eisini onnur børn. Í hvussu er eitt av teimum doyði sum barn.

Men tað er bert ættina hjá John, vit vita nakað um.

John giftist 58 ára gamal í 1919 við 33 ára gomlu Martha Halliday. Tey bæði fingi tvey børn. Í 1920ingu tey John og í 1923ingu tey Elfred, sum varð kallað Freda.

Tað kom púra óvart á hesi bæði, tá tey umleið 1970ingu at vita, at abbi teirra var føroyingur. Tað vistu tey einki um. Tey hildu, at hann var úr Helgoland. Men hetta førði til eitt samband við Føroyar, sum helt til teirra deyðadag. Ætt úr Føroyum hitti fleiri ferðir Fredu

og mannin Gordon, sum hon giftist við í 1964. Og í hvussu er til jóla var altíð samband við jólakortum og føroyskum álmanakka. Tey fingi eingi børn saman, men Gordon átti eina dóttir, Sylvia, í fyrstu giftu.

Tað sama var við beiggja John, sum tó doyði fyri nakað nógvum árum síðani. Hann átti tvey børn. Dóttirina Dorothy, sum býr í Australia og sonin Bill, sum býr sunnarlaga í Onglandi.

Ein framúr kvinna Tey bæði Freda og Gordon búðu í Edinburgh nær um alla teirra tíð. Tað er bert eitt ár síðani, tey fluttu á ellisheim í Inverness, har Sylvia býr saman við manninum Graham, og Freda og Gordon vórðu jarðað har.

Men tey høvdu sínar vinir í Edinburgh, og tí

var minningarhaldið eisini hildið her. Og vegna minningarhaldið í New-castle, sum er umrøtt her í blaðnum, lá fyri hjá ætt úr Føroyum at vera til staðar.

Tey bæði fingi vøkur minningarorð. Gordon hevði verið hermaður undir kríggjum. Hann var annars prentari og hevði sera avgjærdar hugsanir um samfelagsviðurskipti. M.a. kundi hann ikki torga Tony Blair!

Freda fekk eitt so sera gott ummæli, sum sjáldan er hoyrt áður. Prestur segði, at tað var nakað háborðið yvir henni. Og tað var ikki mark fyri teimum lovorðum, sum prestur hevði um hana. Hon hevði ein so elskiligan persón-leika, var mild, ímøtíkomandi, tolin, fólkalig, umsorgsfull, gávumild, klagði ongantíð og var so takksom fyri alt. Góðskan strálaði frá henni. Freda var ein sameining av eginleikunum hjá bæði Marthu og Mariu í Nýggja Testamenti. At vera saman við henni gav ein serstakan frið í sálina.

Men Freda hevði eisini sterkar støður. Hon kundi ikki torga royking. Eina ferð fekk hon í boði at arbeiða í einum handli, men tá hon kom eftir, at sigarettir vórðu seldar her, vildi hon ikki taka av, og fekk sær seinni starv aðrastaðni, har hon slapp undan at selja slíkt eitur.

Freda var eisini nær knýtt at kirkjuni, og her hevði hon nóg sjálvboðið arbeiði, sum t.d. at taka sær av fremmandafólki,

sum komu til gudstænastu. Og hetta gjørdi hon uttan hóvasták. Alt hetta gjørdi, at hon fekk eisini nógvar vinir, og eftir umstøðunum vóru tey eisini mong, sum høvdu leitað sær til minningarhaldið.

Tey bæði vóru mótsetningar sum so ofta er við hjúnarfeløgum, men tey suppleraðu hvørt annað og riggaðu væl saman. Nú tey doyðu var Freda 81 og Gordon 92 ár.

Sambandið við Føroyar kemur at halda áfram. Bróðursonur Fredu, Bill, og kona hansara Pam koma til Føroyar um Ólavsøku-leitið, og tey gleða seg at sleppa norður til Trøllanes og vitja húsini, har langabbin var ættaður. Samstundis fáa tey høvi at hitta sína stóru ætt.

Forfedrarnir hjá Jóhannes Nú skal farast nakað langt aftur í tíðina. Jóhannes var sonur Elsebeth Simonsen, sum var bóndadóttir í Innistovu í Trøllanesi. Pápin var Jógvan Johannesen, kallaður Fuglafjarða Jógvan, tí hann var hagani.

Hann var beiggj Óla Johannesen, f. 1780, sum var abbi Óla Gregersen í Syðrugøtu, f. 1851, sum var ein av ættarfedrunum hjá stóru Gregersen ættina.

Mamma Jógvan og Óla var Anna Olesdatter, f. 1751, og pápi hennara var Ole Jacobsen, f. 1714, sum var bóndi í Tjørnustovu í Norðragøtu.

Heiðrað verið minnið um Fredu og Gordon.

6.

Her síggja vit abba, ommu og pápa Fredu.

Stjúkdóttir Fredu, Sylvia, saman við manninum, Graham, og døtrum teirra.

Hugnalig vitjan úr Grønlandi

Hósdagin høvdu vit á FF eina hugaliga vitjan úr Grønlandi. Tað var landstingslimurin Ruth Heilmann, sum var í Føroyum á fiskivinnustevnuni hjá Útnorðurráðnum. Ruth Heilmann vildi fegin hitta Óla Jacobsen. Í skránni var ein lítil skái, tá hon kundi koma inn á gólvið í fiskimannafelagnum.

Sambandið millum Óla og Ruth kom í lag á ein heldur óvanligan hátt. Óli og maður Ruth, Ottorak, vóru saman á Fiskaríháskúla í Middelfart í 1962. Ottorak, sum var fiskimaður alla sína tíð, doyði fyri nøkrum árum síðani, og nú er tað Ruth, sum hevur tikið sambandið upp. Hetta merkir, at tá Ruth onkuntíð kemur til Føroya, uppsøkir hon gamla skúlafelagan hjá mannum.

Ruth hevur verið sera virkin í politikki. Hon hevur verið borgmeistari í Manitsok, Sukurtopp-

Ruth Heilmann og Kári Højgaard vóru "í lag" hendan dagin.

vera eitt skilafólk.

Henda stutta vitjanin gav høvi til eitt fitt prát, bæði um familjurnar hjá báðum og so um støðuna í báðum londunum. Ruth fekk eisini kunning um seinastu gongdina innan fiskivinnuna og hjá fiskimonnum.

Ruth er ættað úr Arsuk í Suðurgrønlandi. Har hava tey tann sama trupulleikan, sum vit hava við útoyggjunum, nevniliga, at fólkíð rýmir av teimum smærru plássunum. Fyrsta hon minnst búðu 450 fólk í bygdini Arsuk. Nú er bert ein triðingur eftir.

Ruth eigur 5 børn og 7 ommubørn. Vit ynskja henni góða eyndu í Grønlandi.

inum. Hon er limur í landstinginum og hevur verið landsstýrskvinna.

Nú er hon figgjarnevndarlimur og limur í útnorðurráðnum. Hon tykist at

NTF aftur á vitjan

Í næstseinasta blaði greiddu vit frá tí finska Eljas, sum ynskti, at hansara seinasti fundur sum fakfelagsmaður skuldi vera í Føroyum.

Eljas hevur umboðað lossarar í Norðurlenska Transportarbeiðarafelagsskapinum NTF, og tað var lossaradeildin, sum hevði hendan fundin í Føroyum, sum teir vóru sera væl nøgdir við.

Nú hevur NTF aftur verið í Føroyum. Hesa ferð er tað starvsnevndin í felagsskapinum, sum kom hendan vegin. Í henni er eitt umboð frá hvørjum av teimum stóru norðanlondunum. Tískil eru hetta umboð fyrri tey stóru fakfeløgini í hesum londum.

Tey munnu hava verið væl roynd av sínum fundum, sum fyrr hava verið í Føroyum, tá tey vilja koma aftur. FF skipaði fyrri eini útferð mikudagin í seinastu viku. Tað vísti seg, at fremsta ynski teirra var at koma til Trøllanes. Onkur í ferðalagnum hevði fyrr verið á Trøllanesi og helt, at hetta máttu hansara felagar eisini sleppa at uppliva.

Ferðin gekk fyrst til Gjáar, síðan til Norðragøtu at síggja fiskavirkið og Blástovu. Á Fiskavirkinum

Morgunmatur á Fiskavirkinum í Gøtu: F.v. Oddfríður Gregersen, Per Østvold og Orla Petersen.

fingu tey ein betri bita, og her fingur tey høvi til at hitta fyrrverandi formannin í arbeiðsgevarafelagnum, nevniliga Oddfríð Gregersen.

Síðan var farið í Kalsoynna, og hetta liggur so sera væl fyrri, nú bilurin kann takast við. Tað ger tað enn lættari, at nú kann komast beinleiðis úr Leirvík til Syðradals.

Tað varð vitjað í øllum bygdum í Kalsoynni. Men hæddarpunktið var vitjanin á Trøllanesi, har farið var út á Kallin. Tað skal sigast, at ein ferð út á Kallin í góðum sýni er eitt tað mest stórsliga, vit kunnu bjóða fólki. Tað er eisini lætt og skjótt at ganga.

Vitjanin á Trøllanesi

endaði við døgurða í Innistovu, har Gertrud og dóttirin Durita høvdu gjørt ein ordiligan føroyskan døgurða.

Á veg aftur til Havnar mátti farast um Klaksvík, men luttakararnir vóru heilt bergtiknir av øllum, sum teir sóu, og teir søgdu seg hava havt ein dag, sum teir fara at minnst. Tosað varð eisini beinanvegin um at koma aftur.

Tað er eingin ivi um, at vit hava nógv at bjóða fremmandafólki. Fakfeløg fáa nógv gestir, og hetta er eisini ein góður háttur at gera Føroyar kendar í fakfelagshøpi.

Hetta er ferðalagið á ferð til Gjáar: Simo Zitting úr Finlandi, Anja Lampinen, skrivstovufólk, Per Østvold úr Noregi, sum er formaður, Orla Petersen úr Danmark, Klas Valbarj, skrivari og Per Winberg, úr Svøríki.

Vit hava útgerðina

- Flótitrol
- Botntrol
- Rækjutrol

VÓNIN

Høvuðsskrivstova:
Bakkavegur 22
530 Fuglafjørður
Telefon 474 200
Telefax 474 201

Tórshavn:
Viðarnes
100 Tórshavn
Telefon 35 43 91
Telefax 31 33 19

info@vonin.com - www.vonin.com

Hon nýtist ikki at vera so

STÓR

Nei, lýsingin nýtist ikki at vera so stór fyrri at síggjast - og tá kostar hon heldur ikki so nógv.

Gerið eina lýsingaravtalu við
FF-blaðið og sparið 50%

Telefon: 31 15 69
ff-blad@post.olivant.fo

Til minnis um Poulinu hjá Ziska

Tann 3. juni andaðist Poulina Jacobsen í Klaksvík, knappliga 78 ára gomul. Vit bæði komu at kennast í 2000, tá vit luttóku í eini ferð til Íslands. Hetta var í samband við, at 70 ár vórðu liðin síðan ta hend-ingina við "Ernestinu", tá Ziska Jacobsen, pápi Poulinu, framdi sítt kenda bragd.

"Ernestina" var farin á eitt sker, og í fyrstu atløgu royndi manningin sum frægast at halda sær á lívi á dekkinum og mastrun-um. Men tá 8 mans vóru farnir fyrri borð, gjørdi Ziska Jacobsen av at royna at svimja í land við einum enda. Hetta eydnaðist, og Ziska fekk samband við skipið. Hetta bjargaði 18 av teimum 19 monnunum, sum tá vóru eftir. Vit hava fleiri ferðir greitt frá hesi hending. Á umrøddu ferð vitjaðu vit staðið, har henda hendingin fór fram.

Poulina hevði ikki fyllt trý ár, tá hetta hendi, men kortini kom hetta at gerast ein partur av samleikanum hjá henni og hennara systkjum. Tí gjørdist hendan vitjan sera kensluborin hjá øllum, sum vóru við og ikki minst hjá eftirkomarunum hjá Ziska.

Sjálvur var eg við á ferðini av áhuga og sum formaður fyrri FF, men tað hevði eisini sín týdning, at Ziska var skyldmaður mín. Abbi mín og Ziska vóru systkinabørn. Pápi Ziska, Gøtu Jákup, var langabbabeiggi mín og var borin til festið í Tjørnustovu í Norðragøtu. Men hann valdi at búsetast millum Garðarnar, har hann gjørdist kendur fyrri sítt avrik sum útróðrarmaður og fyrri alt, hann velti, hóast hann seinnu árin bert hevði eitt bein. Ætt hansara er annars umrødd fleiri ferðir her í blaðnum.

Henda ferðin til Íslands gjørdist ein ógloymandi túrur hjá øllum, sum vóru við. Fyri Poulinu var tað ein fyrirtøka at fara, tí hon var ikki so væl gongd, men ferðin hevði so nógv at týða fyrri hana, at hon tosaði um hendan túrin allar sínar dagar.

Vit bæði gjørdist sera væl tá. Poulina var sera ættarkær, og ein sonur hjá einum trýmenningi var í hennara hugaheimi ein næstringur.

Poulina búði á Varpinum, og tað lá tí eisini væl fyrri at fara inn á gólv- ið, tá bíðað varð eftir "Dúgvuni" ella "Ternuni", so tað gjørdist eitt fitt tal

F.v. Poul, Hans, Per, Poulina, Svend, Elsebeth og Søren.

av vitjanum. Tann seinasta var fyrri bert fáum mánaðum síðani. Tá sótu vit og prátaðu um okkara felags ætt og mangt annað. Sum vant hevði hon beint tá havt eina longri telefon-samrøðu við eitt systkinabarn! Poulina gjørdi nevniliga nógv burtur úr at hava samband við sína ætt. Og hetta gjørdist so seinasta ferð eg vitjaði Poulinu.

Mamma Poulinu var Jóhanna hjá Lamba Jóhan, sum var ein kendur útróðrarmaður í Klaksvík. Hon var triðielst av níggju systkjum, og nú eru bert 5 eftir á lívi.

Lívið hjá Poulinu var, sum hjá mangari aðrari ungari gentu tá í tíðini. Farin úr skúlanum fór hon út at arbeiða, fyrst hjá Óla í Skúla, men

seinna fór hon at arbeiða á Telefonstøðini. Í 1945 giftist hon við Hans Jacobsen, sum hevði kiosk alla sína tíð. Hans doyði í 1994. Sagt verður um tey, at tey vóru ógvuliga ólík sum hjún, og er hetta eitt ikki ókent fyrirbirgdi. Hans var opin og prátaði nógv, meðan Poulina var tann stilla, sum ikki gjørdi nógv um seg.

Poulina var bert 18 ár, tá hon giftust, so hennara lívsstarv var børnini, sum gjørdust fimm í tali: Elsebeth, Søren, Svend, Per og Pól. Sagt verður, at á Varpinum var eitt gott grannalag. Poulina hevði stóra umsorgan fyrri sínum, og eisini fyrri teimum, sum børnini komu saman við. Onkur, sum lærði saman við dóttir Poulinu fyrri 40

árum síðani, tekur framvegis til, hvussu væl hon føldi seg inni hjá Poulinu og Hans. Tað var sum at koma heim at koma inn til teirra. Og hetta samband helt heilt til gravarbakkan.

Poulina var tvær ferðir í Suðurafrika og vitjaði sonin Pól, sum býr har. Einaferð komu tey soleiðis fyrri, at tey kundu taka eina mynd av Helmuth Kohl, sum tá var kanslari í Týskalandi, og sum var á vitjan í Suðurafrika. Men hesar ferðir vóru eisini eitt stórt upplivisi.

Poulina átti 9 ommubørn og 3 langommubørn.

Poulina var eisini kend fyrri sítt trúfesti, og ein kendi seg altíð væl at koma inn til hennara. Prestur segði við jarðarferðina, at tey bæði Poulina og Hans høvdu eisini verið trúgv at koma í kirkjuna. Tað var eisini ein stórur skari av fólki, sum nærum fyllti kirkjuna, sum var og fylgdi Poulina hendan dagin, hon fór til gravar.

Nú verður tómligt á Varpinum og einki verður aftur sum tað var. Men ættaráhugin er farin í arv, so sambandið við ættina skal nokk halda áfram.

Vit eru mong, sum minnst Poulinu við takksemi.

Óli í Tjørnustovu

Poulina, í miðjuni, saman við sínum systkjum Benrosa og Jákup á staðnum, har pápin framdi sítt gitna bjargingarbragd.

Niðri í fjøruni við "Cape of good Hope" rendu Poul og Poulina seg í sjálvan Helmuth Kohl, týska samveldiskanslaran, og fekk Poul hesa frálíku myndina av honum.

Tíðindaskriv:

Vestnordisk solidaritet over for EU

"Jeg vil tage et konkret initiativ i denne sag og tage formel kontakt med formanden i Lagtingets fiskeri- og erhvervsudvalg (Vinnunevndin) med den hensigt at fremstille et konkret forslag om, at fagfolk og specialister udarbejder en politisk og erhvervsmæssig redegørelse om forholdet mellem Vestnorden og EU på vegne af Færøernes Lagting". Det sagde Færøernes Landsstyremand for fiskeri, Bjørn Kalsø, på Vestnordisk råds temakonference om Vestnorden, EU og fiskeri, som blev afholdt på Færøerne 15.-16. juni.

Ministeren tilføjede, at redegørelsen skal danne grundlag for en debat i Færøernes Lagting, som skal fastlægge, hvorvidt det er muligt at få klare politiske signaler for et konstruktivt og realistisk vestnordisk samarbejde

omkring fiskeripolitiske spørgsmål i forhold til EU. Han opfordrede samtidig Grønlands og Islands fiskeriministre om at tage lignende initiativer.

Islands fiskeriminister, Árni M. Mathiesen, tog opfordringen op og konstaterede, at han i den nærmeste fremtid vil tage lignende initiativ i Island. Árni M. Mathiesen lagde samtidig vægt på, at landene viste større vilje til at samarbejde på området og at dette initiativ var en led i det.

Grønlands Landsstyremedlem for Fiskeri og Fangst, Rasmus Frederiksen, fremhævede i sin tale, som særlig vigtige fiskerisamarbejdsområder, blandt andet samarbejde om undersøgelse af havmiljøet, udviklingen af nye forvaltningsmodeller og forvaltningsredskaber samt kontrol af fiskeriet, da der i Nordatlanten er proble-

mer med ulovlig, ureguleret og urapporteret fiskeri.

Vestnordisk råds formand og Altingsmedlem, Birgir Ármannsson, konstaterede, at man på konferencen havde taget de første skridt i at identificere de fælles elementer, som de vestnordiske lande kan opnå enighed omkring, for således at etablere et fundament, som kan tjene som udgangspunkt i landenes forhold til omverdenen, ikke mindst i forhold til EU.

Harry Koster, chef i kontoret for bilaterale fiskeriforhold, EU's Generaldirektorat for Fiskeri og Maritime Anliggender, sagde på konferencen, at det var meget positivt, også for EU, at de vestnordiske lande ville forøge sit samarbejde på fiskeriområdet. Der var ligeledes stor enighed blandt deltagere i panelet i slutningen af konferencen om, hvor

vigtigt det er for de vestnordiske lande at arbejde tættere sammen og at ministerenes initiativ er et positivt skridt i den retning.

Ingen af de vestnordiske lande (Færøerne, Grønland eller Island) er medlemmer af EU, og de har i dag ikke en fælles strategi i forhold til EU på fiskeriområdet. Fiskerirelaterede beslutninger, der træffes i EU, har dog i vidt omfang konsekvenser for Vestnorden.

Konferencen, som samlede over 60 vestnordiske og norske politikere, ministre, folk fra EU, og eksperter, blev afholdt på Hotel Færøerne i Tórshavn.

Vestnordisk Råd er en samarbejdsorganisation mellem Islands Alting, Grønlands Landsting og Færøernes Lagting, hvor hvert land repræsenteres af 6 parlamentarikere.

Skráin fyri Føroya Sjómannadag 2005

Tann 20. august verður Sjómannadagur í Klaksvík har m.a. Heimsmeistarakapping í egning, agnskering, knýt uppí og trolbøting er á skránni.

- 09.00 Bjørn Kalsø setur "Føroya Sjómannadag 2005"
- 09.15 Norðoya Sparikassi bjóðar morgunmatarborð
- 10.00 Togtogan millum skipsmanningar
- 10.30 Svímjukapping um vánna
- 11.00 Hoppikapping á boyum
- 11.30 Kapprógving millum bátar í Norðoyggjum
- 12.30 Stór bjargingarroynd
- 13.00 Heimsmeistarakapping at skera agn
- 13.15 Heimsmeistarakapping at knýta uppí
- 13.30 Heimsmeistarakapping í trolbøting
- 15.00 "Heimsmeistarakapping í egning"
- 17.30 Stafett rennikapping við stampum
- 18.30 Norðoyameistarakapping í sjómanstaki
- 19.00 Heimsmeistarakapping at kasta lodd
- 19.30 Heimsmeistarakapping at halda dregg
- 20.00 Heimsmeistarakapping í kjelving
- 21.00 Steypahandan til bestu bátarnar og skipini í Norðoyggjum
- 21.15 Útróðarfelagið heiðrar sjófólk í Norðoyggjum
- 23.00 Dans på bryggan

Útstillingar og onnur tiltøk

- Framsýning hjá Fiskirannsóknarstovuni
- Framsýning av livandi fiskum
- Framsýning av skeljadjórum
- Framsýning av fiskiambuðum og tólum
- Dragin hevur framsýning
- Jollu útleigan
- Lær at binda knútar
- Sølubúðir
- Flakaskering
- Gita vekt á einum toski
- RC-felagið siglur við modelbátum
- Barskor siglur Klaksvíksrutuna

Samskipari er: Jákup Eydnugarð, tlf. 757322.

Komandi blað

Tað fara at ganga tríggjar vikur til komandi blað kemur út, t.v.s. 14. juli, afturfyri er blaðið hesa ferð 28 síður. Men tá verður sum vanligt nógv spennandi tilfar. Vit fara m.a. at frætta frá ráðstevnu í Bergen um, hvønn týðning veðurlagið hevur fyri fiskiskapin. Ein av luttakarunum her er ein av okkara kunningum Menakhem Ben Yami, sum vit fara at frætta frá. Vit fara eisini at hava samrøðu við konu hansara Hanna, um hvussu tað var at vera týskur jødi undir krígunum. Vit hava fyrr havt hansara frásøgn, har vit eisini fingi at vita um bjargingina hjá Honnu.

Hon varð nevniliga ov sjúk til at verða dripin!

Í hesum døgum eru 50 ár liðin síðan Realurin varð settur á stovn. Vit hava eina søguliga lýsing. M.a. hava vit eina skemtiliga frásøgn frá Kai Lemberg, sum var í nevndini sum fyrireikaði Realin og sum seinni gjørdist kritiskur grannskoðari.

Vit fara, í tveimum teimum komandi bløðunum at prenta frásøgn hjá Jesar Hansen, um eina nátt á Sótnesi. Frásøgnin er frá tíðini, tá teir vóru í Grønlandi við "Sólarris". Myndirnar verða slíkar sum Jesar sjálvur tók.

Vit hava eykalutir á goymslu og útvega teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

SKIPSTIMBUR & APTERING

Vit átaka okkum alt arbeiði innan skipstimbur og aptering, so sum nýggja messu, brúgv ella lugar.

Sp/f Skipstimbur og aptering

v/Jón Jacobsen · FO-470 Eiði · Tlf: 22 23 86

AGN

**sild
tobis
kúfiskur
makrelur
høgguslokkur**

...dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

STRENDUR
telefon: 448095 · fax: 448744

Kortini á borðið:

Havi fingið atgongumerki til fót bóltsdyst frá Føroya Banka

Nú um dagarnar var tann stóri spurningurin, um tingmenn áttu at upplýsa um øll teirra áhugamál uttanfyri teirra politiska starv. M.a. varð tað eisini ein spurningur, um tað átti at koma alment fram, tá fyrirkur geva t.d. atgongumerki til altjóða fót bóltsdystir, kanska við tí endamáli at fáa okkurt afturfyri.

Hóast ikki tingmaður so vil formaðurin í FF leggja kortini á borðið: Hann varð av Føroya Banka boðin til landsdyst millum Føroyar og Írland. Hann hevur nóg illa verið til fót bóltsdyst áður og avgjørt ikki til nakran landsdyst. So hann hugsaði: "Hví ikki royna tað eina ferð". Og tað var nú ikki so galið. Gestirnir hjá bankanum møttu nakað frammanundan og fingur ein bita og hugnaðu sær. Sum fót bóltssáskoðarar mundi hetta vera eitt blandað selskap, og áhugin fyri dystinum mundi eisini vera ymiskur. Her vóru nógv fólk við til-

knýti til fiskivinnuna. Hesi hildu eisini saman, so tey kundu fáa eitt høvið afturat at tosa um støðuna.

Men tað skal sigast, at tað skal nú ein góður hugur til at sita undir opnum himli í regni og hyggja eftir einum dysti, har úrslitið sum so var givið frammanundan. So hjá summum mundi tað ikki gerast meira enn ein hálvleikur, tá farið varð til hús. Men so varð ein eisini spardur fyri at síggja tey írsku málini, sum gjørdur, at Føroyar taptu.

Vinnan var breitt umboðað, m.a. av línubátareid-arum. F.v. Dánjal Jákup Vilhelm og Grímur Lassen.

Reyni Service var eisini væl umboðað. F.v. Árni Rasmussen og feðgarnir Eivind og Sámál av Reyni.

Pól Thorsteinsson hevði eina fram-løgu um, hvussu tað var at vera við í landsliðnum.

Hans David á Skansa farin

Tann 7. juni andaðist Hans David Jacobsen, á Skansa í Syðrugøtu 93 ára gamal. Pápi hansara var Jóan Pauli, sum var ættaður av Skansa, og mamman var Hansina, sum var ættað úr Guttastovu, sum er í sama túni. Tey vóru 5 systkin, og Hans David var tann seinasti sum var eftir.

Til skips nýkonfirmeraður Hans David hevði eina lívsleið, sum var vanlig hjá einum bygðadreingi tá í tíðini. Hann fór til skips, tá hann var konfirmeraður. Hansara fyrsta skip var "William Cloves", sum gøtumenn áttu. Hetta var ein deyðsiglari, so Hans David hevði roynt alla ta menning, sum hevur verið í fiskiflotanum. Soleiðis upplivdi Hans David, at tað tók heili sjei samdøgur at sigla heim úr Íslandi undan jöklinum, tí vindurin var ov lítill.

Hans David var til sjós øll síni bestu ár, og hann royndi eitt sindur av hvørjum. Hann hevur siglt við týskarum, sum nógvir føyoyingar gjørdur fyri einum 40 árum síðani, og hann

róði út úr Reykjavík í fleiri ár. Hann sigldi eisini undir krígnum. Seinnu árin av sínum arbeidslívi arbeiddi hann á landi.

Giftist við Fridu Hans David giftist við Fridu Dahl úr Oyndarfirði. Tey konfirmeraðust samstundis í Gøtu Dýra Biðidag í 1926. Seinni kom Frida til Norðragøtu at vera, og tá rann saman teirra millum. Frida doyði fyri umleið 10 árum síðani, men tey høvdu eitt eydnuríkt hjúnalag, har tey væl og virðiliga náddu at halda gullbrúðleyp. Tey fingur børnini Edith, Eivind, Jonhild, Jonhard, Bjarka og Símun. Hans David hevur verið hart raktur, tí øll børnini uttan Bjarki eru deyð. Edith og Símun doyðu sum smábørn. Eivind doyði mitt í 70-unum, Jonhild í 1998 og Jonhard í 2001. Øll vóru tey í bestu árum. Hetta tók honum sjálvsagt sera dygt. Men Hans David fann troyst í síni gudstrúgv. Hann og Frida vóru trúgvir kirkju- og mætigangarar so leingi tey orkaðu.

Her sæst Hans David saman við Fridu.

Góð umboð fyri Føroyar Frida og Hans David vóru hendinga blíð og fyrirkomandi hjún, og gestir føldu seg sera væl heima hjá teimum. Ikki minst tóku tey væl ímóti fremmandafólki. Vit hava fyrr her í blaðnum greitt frá tí enska ferðamanninum Roy, sum tey ein regndag fyri nógvum árum síðani bjóðaðu uppí bilin inni í Skálafirði,

og sum tey síðani bjóðaðu heim við sær at gista. Hetta var byrjanin til eitt lívlangt vinalag, sum inn-til nú hevur verið ført víðari til try ættarlið. Tá Roy fekk at vita, at Hans David var deyður, vildi hann vita, nær jarðarferðin fór at vera, so hann kundi lut-taka í tonkunum.

Blíðskapur móti fremmandum má sigast at vera ein vælsignaður eginleiki,

og t.d. í hesum førinum hevur hann verið við til at geva okkum eitt gott um-dømi úti í heimi.

"Sjómaður sjáldan ráðaleysur" Hans David var altíð lætt-sintur og lættur at tosa við. Tað var stuttligt at hoyra hann greiða frá gomlum hendingum. Hann hevði ein annan góðan eginleika, og tað var, at hann var so líkatil og "út-atvundur". Ein stuttlig søga er um hetta. Einaferð teir komu við skipi inn á Seyðisfjørðin í Íslandi, hevði manningin ikki eitt oyra, og teir fingur heldur ikki pengar út. Men Hans David visti ráðini. Saman við einum øðrum Syðrugøtumanni stillaði hann seg upp mitt í býnum at syngja. Onkur annar av manningini gekk so runt við hattinum og savnaði inn. Tað stóð ikki á at fáa fyri eina biografbillett!

Hans David var fram-vegis sera raskur, inntil hann var farin av teimum 90. Hann velti, hann hoyggjaði, og hann hevði seyð. So hann hevði altíð nóg mikið at takast við.

Tey bæði Frida og Hans David vóru heilt tilkomin, tá tey fingur sær koyrikort, og høvdu tey nógva fragd av at sleppa ymsastaðni við bilinum, og Hans David var eisini 90 ár, áðrenn hann setti bilin.

Sjálvur havi eg sum gøtumaður altíð kent Hans David. Vit báðir Jonhard vóru javnaldrar og gingu í skúla saman. Seinni gjørdust vit svágrar, og hetta skapti eitt serligt samband við Hans David og Fridu, tá vit hittust til føðingardagar og til onnur høvi.

Teir báðir Jonhard og Hans David høvdu sera nógv saman, og vóru m.a. fleiri ferðir í Íslandi og ferðaðust, har teir hittu gamlar vinir hjá Hans David, sum heldur ikki høvdu gloymt hann.

Hans David átti 13 abba-børn, 30 langabbabørn-um, og ein oldurabbason, sum eitur Hans David.

Vit í Tjørnustovu vilja við hesum senda Hans David eina seinastu heilsan við tøkki fyri alt.

Óli í Tjørnustovu

Føroyingar aftur til arbeiðis í norskari oljuvinnu

Í mars høvdu vit eina frásøgn hjá Símin Hansen, elektrikari, sum saman við øðrum føroyingum hevur arbeiðt í oljuvinnu í Noregi. Aftaná at føroyingarnir vórðu uppsagdir vegna minni arbeiði, er nú aftur boð eftir teimum. Her greiðir Símin nærri frá arbeiðsumstøðunum.

Símun Hansen

Melkøya

Eg fór til Melkøya í oktober 2004 og var í seinasta bólkinum, sum kom heim aftur í februar 2005.

Vit flugu til Stavanger, har vit gistu. Síðani varð flogið til Stord, og tók henda ferðin 20 min. Her varð flogfarið fyllt upp við arbeiðsfólki frá Aker Stord, sum er høvuðsarbeiðstakari fyri móðurfelagið. Vit lendu í Alta, og koyrdu síðani við bussi í 2 og ½ tíma. Tá gjørdist ov nógvur kavi at koyra, og varð tí ístaðin siglt við skjóttgangandi bátum.

Trygðin er sera stór. Øll, sum koma fyrstu ferð til oynna, fáa eitt fyribils gesta-ID kort um hálsin. Tað fyrsta, sum er á skránni, tá ein máltíð er komin niður um, og ein hevur fingið ferðataskurnar í kamarið, er eitt trygdarskeið.

Eingin sleppur til arbeiðis, fyrr enn trygdarskeiðið, sum tekur uml. seks tímar, er lokið.

Arbeiðstíðin er frá kl. 7-19 við 29 min. matarsteðgi á middegi. Kaffistøðgur 15 min. er fyrrapart og seinnapart. Bussar koyra um oynna frá tíðliga á morgni til seint á kvøldi, so tað er lætt at sleppa til og frá.

Maturin var góður og fjølbroyttur. At hann er fjølbroyttur kemur av, at tað eru so mong ymisk fólkasløg sum arbeiða har.

Arbeiðsfólkið er býtt upp í bólkar við uml. 10 til 20 fólki í hvørjum toymi. Hvør bólkur hevur ein formann og eina "basa", sum er hjálparmaður hjá formanninum. Tað skal eisini vera eitt trygdarumboð í hvørjum bólki. Hesi hava grønna hjálm, og tey mótast hvønn leygardag fyrrapart at viðgera ynskir og

Nólsoyingur í Gøtu. Vit síggja hvussu nógv oyggjarnar í Norðurnoregi minna um Føroyar.

klagur, sum arbeiðsfólkið er komið við ígjøgnum vikuna. "Vanliga" fólkið hevur hvítar hjálmar og formenninir gular.

Skeið av øllum slagi verða hildin regluliga. Hesi snúgva seg m.a. um at læra at brúka vinkulslípara, skerimaskinur, lyftur, o.a.

Ymiskt verður eisini gjørt fyri fólkið í frítíðini. Bussar koyra hvønn ½ tíma inn til Hammerfest, og har ber til at svimja, spæla fótbólt, fara á restaurant, á pizzabar o.s.fr.

Krøvini til starvsfólki eru stór, og ongin sleppur

at sløsa við uppmøting. At hava langar fingrar, nýta ov nógv alkohol og rúsevnir eru orsök til at fólk verða send heim.

Arbeitt verður 14 dagar út í eitt og 12 tímar hvønn dagin. Síðani hevur tú frí í 21 dagar. Dagarin til ferðing verða drignir frá frítíðini. Allar útreiðslur til mat, ferðing, arbeiðs-klæðir v.m. fær starvsmaðurin endurgoldnar, men nú er nýggj skattalóg komin í Noreg, sum krevur, at tú sjálvur skal gjalda 90 krónur um dagin fyri mat. Elektrikarar fáa eitt sindur meira um tíman

enn aðrir handverkarar. Lønin sum er eftir aftaná skatt, liggur um kr.18-20.000.

Aftaná arbeiðstíð var oftast farið beinleiðis undir brúsu, áðrenn døgurða. Leiðin gekk síðani yvir í vælfærðarhúsið, har bløð frá ymiskum londum koma hvørja viku. Har er hugnalig stova har ein kann fáa kaffi, kakao og teir, sum vilja, kunnu keypa sær eitt glas av øli.

Nøkur sum vilja ansa sær eftir linjuni fara heldur fyrst í kondirúmi, har nógvar sykklur eru, vektir, ymisk venjingartól og

solarium. Fyri at hava samband heim, eru nakrar teldur sum ein má tekna seg fyri, hálvan tíma í senn.

Okkurt kortspæli var eisini spælt, og væl bleiv fylgt við tíðindum "Dagsrevyen" í sjónvarpinum.

Eitt kvøld á túrinum vóru vit í Hammerfest til pizza, tað er uml. 15 min. inn til sentrum av býnum.

Føroyingarnir kláraðu seg allir væl og hava nú fingið tilboð um at koma yviraftur. Teir fyrstu fimm eru farnir og teir næstu fyra fóru 13. juni.

Hendan myndin vísir reinsdjørini, sum ganga og mala í túninum hjá fólki, líka sum seyðurin ger tað her heima hjá okkum.

Hugni í messuni.

Føroyingarnir sita sum oftast saman til máltíðirnar, fyri at prátta og frætta hvussu gongur við arbeiði o.s.v.

Við okkurt um 25.000 ymiskum vørum á hyllunum, stendur landsins størsta goymsla av eykalutum til taks hjá føroyska flotanum. Aftanfyrri stendur eitt samtak av trimum føroyskum skipasmiðjum og einum mekaniskum verkstaði, ið hevur meir enn seksti ára royndir innan veitingar til skipaflotan – alt frá smærri umvælingum og viðlíkahaldi til um- og nýbygging av skipum.

Góðkendir tænastruveltarar av:
 Wärtsilä
 Deutz-MWM
 Scania & Valmet
 Callesen
 Ulstein Brattvaag
 ABB-Turbochargers
 Desmi pumpum

stephanssons hús

P/F Tórshavnar Skipasmiðja
 Tlf. +298 31 11 55
 Fax +298 31 11 25
 e-mail: info@faroeyard.fo

P/F Skipasmiðjan á Skála
 Tlf. +298 44 11 55
 Fax +298 31 44 25
 e-mail: skala@faroeyard.fo

Vestmanna Skipasmiðja
 Tlf. +298 42 40 10
 Fax +298 42 40 05
Runavíkar Mekaniski Verkstaður
 Tlf. +298 44 70 36
 Fax +298 44 78 34

www.faroeyard.fo

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnismissnýttarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkominn at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- **avrúsan og viðgerð**
- **einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)**
- **samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)**
- **eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi**

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
 Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
 Tlf. 31 55 75

Vit hava stórt úrval av reiðskapi til línuveiðu

Vit framleiða:

Flótilínu ♦ Spunpolyesterlínu ♦ Reyða línu
 Terylene/Danlinelínu ♦ Reina Terylenelínu
 Hvítar, reyðar, bláar og svartar teymar nr. 4-20

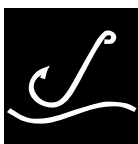
Línurnar fáast úr 3,5 til 9 mm. Longd millum svøvlarnar eftir ynski.

Teymarnir fáast órippaðir ella rippaðir við húkum í ymiskum støddum.

Vit hava eisini klæðir til fiski- og arbeiðsfólk frá innast til uttast.

♦♦♦vælkomin inn á gólvið

SNØRISVIRKIÐ
 í Klaksvík
 Tel. 455254 - Fax 457254
 www.snorisvirkid.fo

TEYMAVIRKIÐ
 í Runavík
 Tel. 473000 - Fax 473001
 www.teymavirkid.fo

Tær bestu og bíligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radióutgerð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-utgerð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-utgerð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatións-utgerð	Furuno/Simrad/JRC
Navigatións Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikatións	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensorar og kabinet	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
 Sjálvandi hava vit
 útgerð til GMDSS
 SYN og Service,
 sum vit eisini gera

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glæðsheggi 10
 FO-100 Tórshavn · Faroe Islands
 Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Erik Egebak:

Við í innrásini í Normandínum

Í Newcastle hittu vit Erik Egebak, sum sigldi undir øllum krígunum. Her var hann við til mangt og hvat. Erik "strandaði" í USA við skúlaskipinum "Danmark" og hann kom at sigla við amerikanskum skipum. Tað er niðurskrivað ein stór frásøgn um hansara sigling hesa

tíðina. Men vit hava valt at endurgeva í høvuðsheitum tað, sum hann greiðir frá um sína luttøku í innrásini í Normandínum í samband við D-dagin í 1944. Vit halda tað vera áhugavert, hvussu ein ungur drongur upplivdi hetta. Erik greiðir frá:

At taka úr blaðnum

Síðurnar 11,
12 17 og 18
kunnu takast
úr blaðnum

I New York fik jeg stukket et skib ud, men måtte rejse til Boston, hvor det lå, næsten klar til at sejle til England.

Der var nogle lidt underlige forhold omkring skibet, for det var ikke lastet med krigsmateriel. I hvert fald kun ganske få ting. Derimod var alle underlasterne udstyret med et plankedæk, lagt oven på grus og sand. Det er klart, at vi spekulerede meget over, hvad grunden til det kunne være. At sejle sand og grus til England ville ikke være særligt hensigtsmæssigt. Senere viste det sig, hvad det var berregnet på.

Vi kom over i en konvoj i marts måned, til Cardiff. Vi havde en forholdsvis god overfart. Der var enkelte angreb under vejs, men vi var godt beskyttede.

Nu blev vi så sendt på værft oppe i Liverpool. Der gennemgik skibet nogle ret radikale forandringer. Der efter var der ikke længere nogen tvivl om, at skibet skulle benyttes til en eller anden landgang. Officielt var der ikke nævnt noget om Frankrig. Man talte om en anden front, som især russerne pressede på for at få etableret.

Hvordan kunne I regne ud, at det var det, skibene skulle bruges til?

Fordi de lavede nogle foranstaltninger i skibet. Blandt andet blev der udenbords svejset kraftige stålwirer på langs af den udvendige skibsklædning. De hang i lange bugter ned langs skibssiden, og der skulle ikke så meget gæsteri til for at finde ud af, at det var til at fortøje fartøjer ved. Ydermere blev vi sendt på kurser i land. Et skrappt brandkursus og et kursus, hvor vi lærte at beskytte os mod giftgas.

En anden af de ændringer, der blev lavet på skibet var, at det blev delt op i en for- og agtersektion. Man lavede på henholdsvis fordæk og agterdæk depoter af dunke med benzin og sandsække bygget op omkring en lille motorpumpe. Desuden

Erik Egebak t.v. og Axel Munch. Báðir "strandaðu" teir í USA við skúlaskipinum Danmark. Meðan Erik kom aftur til Danmark, so búsettist Arne í USA.

fik vi hundredvis af ildslukkere ombord.

Samtidig havde vi værftsarbejdere ombord, der gik og indrettede det ene lastrum til beboelse, idet de satte en masse køjer op. Beboelse er meget sagt, for det var udelukkende køjer, beregnet til at hvile og sove i. Det var sådan nogle sejldugsrammer, der blev sat op med meget kort afstand imellem. Man kunne lige kante sig ind.

Der var en særlig ting, vi kiggede meget på og talte meget om. På fordækket blev der placeret en stor cementklods med en vager. Altså en stang med et flag på, bundet til klodsen med en lang line. Det var ingen hemmelighed, at når skibet en gang sank, så var det afmærket med det samme, fordi der flød sådan en vager til vejrs. Den skelede vi jo noget til, som den stod der, og håbede selvfølgelig, at der ikke blev brug for den.

Efter nogen tid var vi færdige i Liverpool. De kunne ikke finde på at lave mere ved os. Der fra blev vi sendt op til vestsiden af det nordlige Skotland, hvor utallige og meget dybe fjorde skærer sig ind i landet. Der blev vi jaget op. Det kan jeg godt sige, for der var efterhånden pres på. Vi gik til ankers i en af fjordene og fik ikke lov til at gå i land. Vi var fuldstændigt afsondrede fra omverden-

en, men fandt hurtigt ud af, at der lå mange andre skibe i nærheden, der tilsyneladende også ventede på noget.

Hvor lang tid lå I der?

Adskillige dage. Ikke uger men dage. I Cardiff var det blevet et godt stykke hen i april, før vi kom der fra. I maj måned blev vi udstyret i Liverpool og sejlede op til Skotland. Som sagt havde vi indtryk af, at alt skulle holdes meget hemmeligt, men efterhånden var der ingen tvivl om, at det drejede sig om Frankrig.

På et tidspunkt lettede vi anker. Det har været en af de allerførste dage af juni måned 1944. Vi sejlede ned over Det irske Hav og kom ud gennem Bristol Kanalen og ned i Den engelske Kanal. Vi blev ustandseligt overhalet af engelske og amerikanske krigsskibe, som hastede forbi os. Så var vi jo godt klar over, at der skulle foregå et eller andet voldsomt.

Det er jo ikke noget helt lille skib?

Nej. Det er et skib på 10.000 tons.

Det blev dagen efter D-dag, at vi kom over. Efter tolv timers sejlads over viste det sig, at vi skulle løbe ind til Omaha Beach. Der var der stadigvæk voldsomme skærmydsler. Jeg kan huske, jeg ved ikke hvor mange store slagskibe og krydsere, der lå langs med kysten og skød ind over klitterne.

Ustandseligt. Et fantastisk ildtæppe hen over hovederne på os.

Vi gik så langt ind til kysten, som vi kunne komme, og gik straks i gang med at landsætte materiellet. Der kom med det samme fartøjer ud, som vi kunne sætte grejet af på. Undervejs ind fik vi lidt dramatik. Der var en utrolig færdsel af alle mulige fartøjer og vi nåede da også at kolliderer med et af dem, inden vi nåede ind til der, hvor vi skulle være. Heldigvis for os var det et lille fartøj, så der skete ikke noget med os. Hvad der skete med de andre, det ved jeg ikke, for det var der ikke tid til at finde ud af.

Da vi løb ind, fik vi alle sammen besked på at gå hen på skibets fordæk. Der lå vi alle sammen med næsen ned i dækspladerne, fordi der var en vis risiko for at skibet skulle minesprænge. Vi skulle være væk fra agterskibet, fordi det altid var agterskibet der blev sprængt, når det var akustiske miner. Magnetiske miner ramte mere tilfældigt.

Fordi akustiske miner bliver udløst af skruestøjen?

Ja. Sådan var det.

Vi lå altså alle sammen, hele flokken, og holdt os for ørerne og med næsen nede i dækket. Der var også en eller anden teori om, om det er rigtigt eller ej, det ved jeg ikke, men at man helst ikke skulle

stå op. Man sagde, at trykket gennem skibets skrog og plader op gennem hælene kunne give hjerne-rystelse. Det var sådan noget, man snakkede om. "Det skal du passe på med," sagde man.

Vi fik hurtigt gang i losningen. Det måtte vi selv klare, for der var selvfølgelig ingen havnearbejdere, mens kampene foregik på stranden og i klitterne for fuld kraft.

Det vil sige, at I lossede under beskydning?

Der var ingen, der skød efter os. Kampene foregik inde på stranden. Og det var ikke småting, der gik for sig der inde. Tyskerne havde nogle meget fordelagtige stillinger, så de kunne beskyde stranden på langs. Det gjorde et kolossalt indhug i de amerikanske tropper, der gik i land her. De største tab havde man nok på Omaha Beach. Man talte om, at der den første dag var faldet 10.000 mand. Det var noget af et blodbad.

Der må have været en spændt atmosfære, når I skulle ligge stille og losse der.

Der var en højspændt atmosfære. Amerikanerne havde nogle meget vanskelige forhold at gå i land under, idet en del af det område, de skulle gå i land på var høje skrænter. Der var mange problemer med at klatre op ad dem. Men vi slap selv let over den første landgang. Vi

havde meget arbejde med at få sat materiellet i land, men der skete os ikke noget ondt.

Hvad gjorde I egentlig? I havde jo lasten fyldt med tungt materiel, køretøjer, kampvogne og den slags. Hvordan fik I dem fra borde i åben sø?

Vi var ovre mange gange og havde almindeligvis pænt, glat vand. Der var ikke så store bølger, at det kunne give problemer. Det kunne man sagtens gøre. Vi brugte skibets eget laste- og losse-grej, som den gang var almindeligt på skibene. En del af det arbejde, der var lavet i Liverpool, var en gennemgang af lossebommene. En del af grejet var blevet indrettet til at tage meget tunge løft. Vi havde blandt andet en sværvægtsbom, som vi kunne løfte tanks med. Der var mange Sherman-tanks med af den slags, der i vid udstrækning blev brugt i Normandiet. De blev løftet ned på specialbyggede fartøjer. Store sammenbyggede pontoner i sektioner, der igen kunne kobles sammen til en virkelig lang og bred platform, vi kunne sætte materiellet ned på. Det blev opmarcheret på et fuldstændigt plant dæk, lige til at køre i land på stranden, når det kom ind. Der var nogle store motorer, lig med gigantiske påhængsmotorer, som kunne vippes op, når de havde skubbet flåden ind til stranden. De kunne ikke løbe helt op på stranden, men alligevel så langt, at køretøjerne via en sliske og delvist gennem vandet, kunne komme i land. Det gik glat, fordi det hele var vældigt godt tilrettelagt og organiseret. Det var jo i hundredvis af lastfartøjer, som var koordinerede til at komme ind på bestemte tidspunkter med en last, mærket til brug for en bestemt enhed.

Hvordan var det egentlig, at være med til hele den kæmpe manøvre?

Jeg kan ikke sige andet, end at vi var imponerede over at være med til noget så storslået. Jeg har

Framhald á næstu síðu

aldri nogen sinde set noget lignende. Der havde været en del landgange før, men aldrig noget i den udstrækning som her. Størrelsen var så fantastisk. Det var jo skibe, der koordineret sejlede fra mange steder på den engelske østkyst.

Var nerverne ikke lidt på højkant i situationerneovre ved kysten?

Det kan jeg godt sige dig, at de var. Men det tog vi så rigeligt revance for, når vi kom tilbage til Southampton.

Hvor mange gange sejlede I frem og tilbage?

Det har nok været en 12-15 gange over flere måneder. Men vi tog rigeligt revance, når vi kom til Southampton. Så slappe vi af i stor stil. Vi gav pokker i at laste, det foregik alligevel ved hjælp af fremmed arbejdskraft. Så vi tog os den frihed, at gå i land, så snart vi var inde, og tænkte ikke på skibet, før vi skulle sejle igen.

Men stort set skete der ikke så meget med os ovre på stranden. Tyskerne havde vi jævnlige besøg af om natten, men aldrig nogle angreb på os.

Var det bombe-fly?

En enkelt gang smed de måske et eller andet, men ellers kom de over og kastede nogle blus ud og kunne antageligt tage nogle billeder. Jeg ved det ikke. Vi lå jo i hundredvis af skibe til ankers. Men vi var aldrig ude for egentlige bombeangreb.

Hvordan var stemningen blandt de soldater, i satte i land på invasionskysten?

Stemningen var meget afventende og meget spændt. Alle soldater vidste jo, at de ville komme i kamp, når de kom ind på så tidligt et tidspunkt. Måske allerede på stranden, hvor de blev sat i land. Derfor var de meget afventende, spændte og tændte på det her. Det må så også siges, at man havde forudset situationen, så alle soldaterne var udstyret med beroligende piller, de kunne tage, hvad de vel også i vid udstrækning gjorde gavn af, når de blev sat i land.

De blev dopet?

De blev dopet på en eller anden måde. Ikke så meget at de var sat ud af spillet, men sådan så de var stort set ret ligeglade. I hvert fald i første omgang.

Det gav sig i sær udslag i en uge, hvor vi var fastlåst i en situation, uden at vi kunne sætte tropper i land. Der var et uvejr under vejs, som gjorde, at vi var fuldstændigt afskåret

fra at landsætte tropper og materiel. Vi lå i de dage med et kontingent soldater på 400 mand, som var opsat på at komme i land, men ikke kunne komme i gang på grund af vejret. Det gjorde dem ekstra spændte, og for nogles vedkommende var det ved at slå klik.

De har ikke haft meget plads at bevæge sig på i de dage?

Nej, og det var de jo slet ikke indstillede på. De var indstillede på, at der pludseligt skulle ske en hel masse, men kunne nu ikke få afløb for aggressionerne, der var oparbejdede undervejs.

De var fuldstændigt hjælpeløse, hvis de blev angrebet. Og søstærke var de heller ikke, så søsyge var kolossalt udbredt blandt dem. Det var en elendig flok, vi til sidst fik sat i land. Jeg vil håbe, at de fik et par rolige dage inden, at det rigtigt kom til at gælde for dem.

Jeg så forlis under vejs.

Der blev sænket et liberty-skib ved det sted, der hed Utah. Det var et amerikansk skib, som hed Morgan. Og så var der et stort troppetransportskib lige klods op ad os. Vi lå til ankers, beskæftiget med losning. Lige pludseligt væltede det her store skib om på siden, helt uden varsel. Det sank. Der gik ikke mere end et kvarter til tyve minutter, så var det fuldstændigt væk.

Nu var det så heldigt, at de havde fået sat alle deres tropper i land, i hvert fald de fleste af dem, inden det skete. Så jeg har ikke indtryk af, at der gik mange menneskeliv tabt. Men skibet ligger den dag i dag ved stranden. Det hedder Susan B. Anthony.

Da vi nu lå så tæt på, blev vi kraftigt inddraget. Det første man greb til for at kamuflere det her var, at lægge røgslør ud i området. Vores skib var udstyret med et røgslør, så vi blev straks befalede at lette anker og sejle

rundt omkring vraket og de omliggende skibe for at udsende en masse røg, så alt blev indhyllet i en tæt tåge.

Hvorfor først sende røg ud, når der var sænket et skib?

Fordi man var bange for, at det kunne være et af flere angreb. I første omgang kunne man jo ikke vide, hvordan skibet var blevet sænket. Det kunne være en ubåd. Det kunne være nogle af de meget hurtigtgående tyske torpedobåde, som havde sneget sig ind. Eller det kunne være en minesprængning.

Amerikanerne kom straks farende fra alle verdenshjørner med deres motortorpedobåde, som var udstationeret rundt omkring i Kanalen. Men det kom aldrig til nogen skudveksling. Jeg går ud fra, at det var en minesprængning.

Hvad var dine typiske arbejdsopgaver, når I sejlede?

Helt ung som jeg var, var jeg alligevel bådsmand ombord. Det vil sige, at jeg var arbejdsleder for matroserne. Skibsarbejde foregik der praktisk taget ikke noget af mens vi sejlede. Det, det drejede sig om var, at komme frem og tilbage hurtigst muligt. Vi ryddede op efter det hold, der havde været der, inden det nye kom ombord. Der var meget med at feje op og smide affald ud.

Når vi lå der inde var det eneste af betydning, at få lasten fra borde så hurtigt som muligt. Alle, lige fra yngste messedreng og op efter, var engagerede og havde et job med at få losset materiellet ned på de store pontoner. Der foregik noget i alle de timer, det var nødvendigt. Alle mand var beskæftigede.

Jeg vil tro, at vi lå mindst et par hundrede meter ude fra stranden. Det var et ret stort skib med en dybgang på 28-29 fod,

små 10 meter. Det stak vi nu ikke. Vi var aldrig oppe på højeste dybgang, fordi vi var meget let lastede. Vi kunne ikke løbe helt op, men dog et stykke ind. Det gik ganske glat.

Ved stranden skete der os ikke noget. Vi blev lidt generet af tyskerne, men det var ganske overfladisk. Der imod var vi altid på turene meget anspændte, fordi vi konstant kunne blive udsat for angreb fra de tyske motortorpedobåde. Tyskerne kaldte dem for E-både. De dukkede op som lyn fra en klar himmel. De løb meget hurtigt og kunne foretage meget overraskende angreb.

Vi var altid godt bevogtede på vejen over, så det lykkedes dem aldrig, i det jeg var impliceret i, at score nogle hits. De fik ikke sænket nogle af de skibe, jeg var sammen med. Vi og andre skibe blev angrebet adskillige gange, men for vores ved-

Framhald á síðu 15

Soleiðis kunnu fiskimenn koma inn í ALS

Sum kunnugt hevur FF gjørt alt, sum er í tess makt, at tryggja fiskimonnum skipað viðurskipti í ALS, tá skip liggja í longri tíð. Hetta hevur verið fullkomiliga til fánýtis, soleiðis sum vit væl og virðiliga hava greitt frá.

Tí vilja vit mæla fiskimonnum til at nýta teir móguleikar, sum eru við verandi lóggávu, og er hetta í veruleikanum rætti-

liga einfalt.

Um reiðari sigur manning upp, kann hon koma inn í arbeiðsloysisskipanina aftaná í mesta lagi tveir mánaðir – alt eftir uppsagnartíðini hjá viðkomandi. Hevur fiskimaður verið við skipinum 1-2 ár, er uppsagnartíðin 1 mánaður, og hevur hann verið við í meira enn tvey ár, er hon 2 mánaðir.

Sigur fiskimaður sjálvur

upp, kann hann koma inn í skipanina eftir 4 vikur. Afturat nevndu freistum er ein bíðitíð upp til 2 vikur – alt eftir inntøkuni frammanundan uppsøgnini.

Aftaná hesar freistir kunnu fiskimenn koma inn í ALS undir somu treytum sum onnur arbeiðsleys. **Og tað skal undirstrikast, at tað er einki sum forðar fyri at**

fara aftur við sama skipi, tá tað er klárt at fara avstað aftur.

Eisini er tann regla galdandi, at menn kunnu sigla í uppsagnartíðini. Er tað frammanundan lagt til rættis, nær eitt skip skal liggja m.a. vegna umvælingar, so kann manningin verða uppsøgd ella sjálv siga upp í so góðari tíð, at tað slepst beinleiðis inn í ALS.

Tað skal eisini tilskilast, at slíkar uppsagnir mugu vera uttan fyrivarni, sum t.d. tilskilan av, at tær bert eru fyribils. Tær skulu t.d. bert ljóða soleiðis: "Eg sigi her við upp sum t.d. dekkari við "m/s...". Ella: "Tú verður her við uppsagdur sum t.d. dekkari á m/s..."

Uppsøgnin skal **dagfestast**. Kopi skal takast av henni, og umsókn við uppsøgn skal sendast ALS skjótast gjørligt.

Er nakar spurningur annars, so eru fiskimenn vælkomnir at venda sær til Fiskimannafelagið ella okkurt av hinum mann-ingarfeløgnum.

Veitst tú ikki,
hvat tú manglar?

So hygg inn til okkara!

...altíð okkurt spennandi til tín sjálvs ella til gávu!

mammu'sa

J. Paturssonar göta 18 | FO-100 Tórshavn | Tlf 31 68 08

Bjargingarútgørd

á sjógvi og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar, bjargingarvestar, eldslokkiútgørd, bjargingar og trygdarútgørd.

Umboð fyri kenda danska merkið "Viking".

- Bjargingarbátar
- Bjargingarnet
- Yvirlevissdraktir
- Flótiðraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartranspondarar
- Eldslokkjarar
- Eldaværingar
- Branddraktir
- Umvælingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibad@post.olivant.fo

Nýggj lættvekt gassfløska

Nú er tíðin farin frá rustaðum og tungum gassfløskum. Spildurnýggja gassfløskan frá Primagaz er gjørd úr komposit og umframt, at tú sært gjøgnum fløskuna og harvið veit, hvussu nógv er eftir í henni, er hon eisini løtt at handfara.

Nýggja fløskan hevur standard-ventil og passar soleiðis til allan vanligan gassútbúnað. Tað, at fløskan er so løtt, ger hana serstakliga væl egnaða til útferðir, bátin ella summarhúsið.

Sveisingahandilin bjóðar somuleiðis eitt breitt úrval av gassútbúnaði, bæði til frítíð og til arbeiðsbrúk.

Sveisingahandilin hevur solumboð á hesum plássum:
Norðoyggjar · Eysturoy · Vágar · Norðstreymoy · Sandoy · Suðuroy

P/f Sveisingahandilin

Sveisingahandilin selur gass og gassútbúnað til ídnað, heilsuverk og húsarhald.

Nýggja slagið
av fløskum fæst
í 2 støddum:

10 kg 243,75
5 kg 172,50

PRIMAGAZ

Mykinesgøta 8 · FO-100 Tórshavn
Tel 31 19 09 · sveising@post.olivant.fo

Søgulig ferð við "Johannu" TG 326 til Íslands

Í ár eru 60 ár síðani seinna heimskríggj endaði, og føroyingar góvust at sigla við fiski í krígstíð. Í hesum sambandi hava nakrir menn aftanfyri sluppina "Johannu" tikið stig til eina ferð á somu leiðum, sum vanligt var at sigla undir krígunum. Ferðin er

gjørð fyri at minnast søguna, leiklutin hjá føroyingum undir krígunum og at heiðra teir sjómenn, sum sigldu vandasjógv – bæði teir, sum komu undan við lívinum, familjurnar, sum lótu teir fara av stað og teir, sum fórust í hesi sigling.

Borgmeistarinn í Aberdeen vitjaði eisini umborð á "Johannu", meðan hon lá við bryggjuna.

Í lugarinum á "Johannu". Fremst í lugarinum sæst borgmeistarinn.

Kristian Martin Petersen
Fuglafirði

Greinskrivarin teknaði seg sum ferðamann á hesi ferðini, tó bara yvir til Íslands, og verður her endurgivið eitt sindur av tí, vit upplivdu á túrinum yvir. Uttan at hava verið sjómaður havi eg eins og aðrir føroyingar tó hoyrt nógv um hesa vandasigling – og havandi í huga, at báðir abbarir hjá mær sigldu í krígsárunum og nógvir av teimum, eg havi kent eisini sigldu, so var ikki av vegnum hjá mær at royna hesa leiðina at síggja ein lítlan part av tí landi og sigling, teir undanfarnu gjørdu fyri land og fólk okkara.

Á ferðini vóru 15 mans. 6 av teimum eru vágbingar, sum manna sluppina. Ein av monnunum er 85 ára gamli Sigurd Joensen úr Oyndarfirði, sum sigldi við fiski øll krígsárini. Ein annar eldri maður er skjótt 75 ára gamli Sigmund Hentze av Sandi, sum stóran part av sjólvinum var við og átti í Poll, sum hoyrði heima á Sandi. Meistarinn er úr Vági og hjálparmaður hansara úr Klaksvík. Kokkurin er politisturin úr Gøtu, og restin av manningini eru ferðafólk, sum hvør á sín hátt hevur havt áhuga í hesi ferðini.

Á ferðini vóru eisini 2 íslendingar, sum tóku myndir og film av øllum

túrinum yvir, men teir fóru ikki við til Aberdeen. Eftir ætlan skuldu teir tó vera í Vági, tá ið "Johanna" kemur hagar, tá ið hesin túrurin endar. Ætlanin hjá íslendingunum er at selja filmin til áhugaðar keyparar.

Hósdagur, 2. juni
Ferðin var lögð soleiðis til rættis, at siglast skuldi av Vági 2. juni stutt fyri midnátt. Vit seks norðoyingar komu suður við Smyrli seint á kvøldi og skuldu beint umborð á sluppina í Vági. Fráferðin var nakað seinkað, tí fyrr um kvøldið var hol komið á útstoytsrørið í maskinrúminum og arbeiddu maskinmennirnir við umvæling-

ini. Siglt var kl. 02.00 fríggjanáttina. Tá høvdu allir reitt sær upp í koyggjuni. Teir yngru rættu teimum eldru eina hond við dýnunum. Ta einu lötuna vóru vit 4 mans um eina dýnu. Tó endaði hon á dúrkinum og vit stóðu eftir við betrekkinum, ein maður á hvørjum horni og hugdu upp á hvønn annan. Men allir fingtu stúva sær koddan í koyggjuni, settu knæið móti skipssíðuni og spentu ryggin móti koyggjulúkuna. So var at liggja sum best, tí hann var eystan í ættini og trongt í fjarðarmunnanum. Ferðin út av Vágfirði tók 1½ tíma. Síðani settu við mesanin og lögdu norðuryvir og fóru vesturum. Hildið var fram við Vágalandinum og so norður í Havið. Tað merktist, at skipið var komið út í rúman sjógv.

Fríggjadagur, 3. juni
Frískur vindur av eystri og landnyrðingi var alla náttina og fríggjadagin við. Fríggjamorgunin sóust oyggjarnar framvegis, hann var eystligur í ættini og tað rak uppí norðanfyri. Klyvarin og fokkan blivu sligin undir og fekk hetta skipið at vera róligari í sjónum, tó at skipið rullaði nógv mikið allan fríggjadagin. Á døgverðamáli hevði kokkurin fingið kókað nøkur epli og hitað okkum knettir. Kokkurin lovaði, at so leingi knetti lupu av fekst onki annað til matna. Knettini

varðu samdøgrið út og væl tað. Seint seinnapartin makaði hann vindin, men um kvøldið var aftur frískur vindur. Vit høvdu góðan byr aftan tvørs og væntaði skiparin, at vit komu á Norðfjørðin kl. 18-19 leygarkvøldið.

Leygardagur, 4. juni
Gott var at sigla um náttina, og tá ið menn komu fram hendan morgunin var slætt í sjónum og sólskin, men bítandi kalt. Nýggjar og gamlar søgur blivu sagdar á lúkuni, og gott lag var um alt skipið.

Kokkurin limaði nøkur stykki av einum feskum krovi og fekk allar at gleða seg til døgverðan. Sýnið var gott hendan dagin, og tá ið íslenska lambstjógvið var etið aftur við eplum og góðari sós var lag á manni at sita á dekkinum og hvíla seg í góðveðrinum.

Eftir døgverða var land í eygssjón, Eysturlandið. Vit sóu kavaklæddar tindar koma úr sjónum langt burturi. Nú vóru fleiri, sum kendu tindarnar og firðirnar ímillum teir. Vit sóu Breiðdalsvík, Fáskrúðsfjørðin, lítlu oynna Skrúður, Reyðarfjørðin, Seley, Eskifjørðin, Gerpir, sum er eystasti landoddi Íslands og komu um seks tíðina um kvøldið norður móti Barðnesi ella Horninum, sum er ytsta punkt á syðra armi á Norðfjørðinum. Tá ið vit sigldu inn á Norðfjørðin sóu vit Dalatanga norðanfyri, sum eisini er ein veðurstöð. Her eru kendar leiðir og m.a. Sigmund Hentze av Sandi segði, at teir plagdu at fiska á Glettinganesgrunni norðanfyri her, og tað hendi seg meira enn so, at teir um kvøldarnar fóru við Polli inn á firðirnar at keypa mjólk o.a. frá ein-

"Johanna".

Á ferðini vóru:

1. Hans J. Joensen, skipari, Vágur, 1955
2. Bjarni Brattaberg, stýrimaður, Vágur, 1948
3. Jógvan Krosslág, 2. stýrimaður, Vágur, 1941
4. Heri Simonsen, Nes, Vágur, meistari, 1955
5. Petur J. Højsted, 2. meistari, Klaksvík, 1934
6. Steintór Jacobsen, kokkur, Gøtu, 1954
7. Sigmund Hentze, Sandur, 1930
8. Sigurd Joensen, Oyndarfjørður, 1920
9. Jógvan Hentze, Gøtu, 1954
10. Jósvein Djurhuus, Vágur, 1934
11. Johan Toftum, Vágur, 1937
12. Knút Nolsø, Tvøroyri, 1930
13. Kristian Martin Petersen, Fuglafjørður, 1968
14. Hálvdan Theodorsson, Ísland, 1968
15. Fríðrikur Erlingsson, Ísland, 1962

Nakrir av manningini á "Johannu".

F.v.: Sigmund, Sofus og Sigurd á kajuni í Aberdeen. Vit náddu ikki at fáa navnið á fjórða manninum áðrenn blaðið fór til prentingar.

um bónda, sum altíð var so sjelabliður við føroyingarnar. Eisini fiskaðu teir í Seyðisfjarðardjúpi, á Hornfláki, Gerpisgrunni, Skrúðsgrunni og mongum øðrum støðum, sum føroyingar kenna.

Sigurd Joensen úr Oyndarfirði mintist á gamlar dagar, tá ið hann var smyrjari, og teir keyptu fisk á Norðfjørðinum. Sigurd kendi eisini bæði firðir og tangar her um leiðir. Hugfarsligt var at sigla, hyggjandi inn á land og hugsa um tær latur, sum nú bara eru minnir hjá gomlum monnum.

Skiparin gjørdi av, at vit skuldu leggja okkum á Mjóafjørðin, sum er fyrsti fjørður norðanfyri Norðfjørðin (Seyðisfjørður er beint norðanfyri Mjóafjørðin) at bíða eftir næsta degi, tí móttøka skuldi vera sunnumorgunin kl. 9, og var tá væntandi, at smábátafylgi fór at koma ímóti okkum. Fokkan og klyvarin blivu tikin niður og skipið varð lagt stilt í fjarðarmunnanum at bíða. Men á hesum firðinum var onki samband við fartelefonina, sum nýggja tíðin krevur, og var tí farið suður um aftur og inn á Norðfjarðarmunnan at

bíða – har var eisini gott samband við telefonina, so ringjast kundi og avtalur gerast um næsta dagin. Nú var nærum stilt um borð, maskinan í tómgongd og frammi í lugarinum trivu íslendingarnir og føroyingarnir í kendar, gamlar íslenskar vísur. Orð sum brøðratjóð og gamlir frændir vóru á lofti og onki var óført, tá ið sambandið millum Ísland og Føroyar umráddi.

Hendan náttin gjørdist avbera friðarlig. Ein frálíkur svøvnur fyrir allar, sum ikki vóru á vakt. Skipið livdi so passaliga róligt í sjónum og skjótt vóru allar lúkurnar drignar fyrir. Teir, sum seinast komu í tyngd, hoyrdu søtan tónleik frá skvatlinum uttanborða og rítingini innanborða. Alt kom í harmoni og ikki vardi leingi fyrr enn øll ljóð hvurvu og náttin gekk, uttan at nakar visti av.

Sunnudagur, 5. juni Tíðliga var gjørt klárt at sigla inn. Fokkan og klyvarin vóru aftur sett, og maskinan bar okkum inn eftir. Skjótt sóust smábátar nærkast okkum innanfrá. Eitt føroyskt 4-manna-

seks-mannafar komu stimandi úteftir. Fleiri íslenskir útróðrar- og stuttleikabátar komu aftaná. Í alt eini 12-14 bátar fylgdu okkum inn eftir Norðfjørðinum og inn at bryggjuni í Neskaupstaði, sum í dag hevur eini 1500 íbúgar.

Á bryggjuni var væl av fólki komið saman, tá ið vit um 9-tíðina lögdu at gomlu træbrúnni. Borgarstjórin heilsaði upp á manningina og beyð skipara við manning til ein góðan døgverða eftir gudstænastuna, sum skuldi vera kl. 11.00.

Áðrenn fari var í kirkju buðu Norðfirðingar okkum øllum at koma niðan í svimjihylin at fáa heita brúsu at fara undir. Nú var lag á manni, tí umstøðurnar umborð vóru ikki tær bestu undir túrinum, og als ikki tann seinasta teinin, tá ið greitt var, at vatnið var gingið undan.

Nývaskað fór manningin í kirkju. 5. juni var sjómannadagur í Íslandi, og var nógv gjørt burtúr, bæði í býnum og í kirkjunum. Eitt íslenskt kór sang í kirkjunum, skiparin á "Johannu" fekk eina heilsan til skipið við eini rammu, har á skriftin er ein íslenskur sjómansbøn. Skip-

arin takkaði fyrir og føroyska manningin stóð uppi har frammi við altarið og sang føroyska sálmin "Slættasti sjógvur og brattastu bylgjur". Eftir gudstænastuna var góður døgverði á hotellinum í býnum, har borgarstjórin við kommununi var vertur. Høvi var at bera fram heilsanir, og nýtti skiparin á "Johannu" her høvi at bera eina heilsu til íslensku vertirnar og alla íslensku bróðurtjóðina. Skiparin handaði eina bókaðávu til borgarstjóran og onnur umboð fyrir býin.

Borgarstjórin handaði síðani eina vakra gávu úr prýddum gróti sum eina heilsu til "Johannu" og føroyingarnar allar, sum sigldu vandasjógv við íslenskum fiski. Á steinum var áskrift við heilsu og farleiðin úr Vági til Norðfjarðar og síðani til Aberdeen var høgð í grótið. Skiparin takkaði hjartaliga fyrir gávuna.

Beint eftir døgverðan var farin omanaftur á bryggjuna, har Sjómannadagurin var hildin. Sjómannadagurin er eina-

ferð um árið í Íslandi, og tá koma øll íslensku skipini inn at liggja um vikuskiftið. Dagarnir eru sannir hátíðsdagar á landi, og vanligt er at gera ymiskt burtúrur degnum í ymisku býnum. Hendan dagin nýta eisini fleiri høvi at heiðra gamlar sjómenn fyrir teirra starv á sjónum, og fekk føroyski ferðavinur okkara, Sigurd Joensen úr Oyndarfirði, eitt heiðursmerki fyrir sítt verk á sjónum í vandasigling. Ein gamal skipari úr býnum fekk eisini eitt heiðursmerki fyrir sítt starv og at enda fekk skiparin á Jóhannu, Hans Jacob Joensen, handað eitt vakurt steyp við áskrift um serstaka tøkk fyrir gott samstarv landanna millum og fyrir tann leiklutin, sum "Johanna" hevur havt í samskiptinum millum londini bæði. Av sonnum ein stórir dagar fyrir skiparan, "Johannu" og manning hennara.

Á bryggjuni sýndi bjargingarfelagið eisini, hvussu fólk kunnu stjórast millum skip og land. 2 trossar vóru spentir millum pier-

in á gomlu træbrúnni og inn á land. Síðani dystaðust 2 lið um, hvør skjótast var at stjóra fólk ímillum. Eisini kvinnurnar royndi seg og komu niður í ísakalda sjógvin. Tað góða handalagið gjørdi, at tað tók ikki meira enn eitt eygablikk at fáa fólk ímillum pierin og landið, hóast frástøðan mundi vera einar 40 metrar. Eisini var kappróður á fjørðinum millum nakrar skipsmanningar. Sjómannadagurin er ein hendingaríkur dagur, at líkna við eina góða bygdastevnu her heima hjá okkum.

Um kvøldið var aftur veitsla fyrir manningini á "Johannu". Tá var greinskriverin farin til Reykjavíkar, tí heimferðin til Føroya skuldi vera við flogfari longu á middegi dagin eftir.

Ein frálíkur túrur við "Johannu" til Íslands var at enda komin og takki eg skipara og ferðafeløgum fyrir avbera góðar dagar umborð og ynski eg "Johannu" við manning Guds signing yvir á framhaldi túrinum.

Á uppboðssølu.

Sofus, Sigurd og Knút.

Rimmar tiltak við "Johannu"

Vit fara fyrst av øllum at takka vágbingum fyri tað megnarstig, sum teir tóku við at senda "Johannu" ta gomlu rutuna til Íslands og Aberdeen, har føroyskir fiskimenn settu lívið í vága undir krígunum.

Hetta er eitt tað frægasta tiltak, sum er gjørt fyri at minnst og heiðra føroyskar fiskimenn. Tað skal sigast, at tað er løgið, at 60 áradagurin fyri bardagalok skuldi fara aftur umuttan, at hetta yvirhøvur varð nevnt í Føroyum. Men hesum hava teir á "Johannu" bjargað okkum burtur úr.

Vit eru eisini fegin um, at fiskimannafelagið fekk høvi til at spæla ein leiklut í hesum tiltaki. Vit høvdu tveir mans við á ferðini. Annar var Sig-

mundur Hentze av Sandi, sum er stjórnarlimur í FF, og hin var Sigurd Joensen úr Oyndarfirði, sum sigldi øll krígsárini, og sum hevur roynt hesa rutu mangar ferðir. Hann varð eisini heiðraður í Íslandi vegna teir føroysku fiskimenninar. Báðir láta teir ótrúliga væl at ferðina, sum hevur verið heilt ógloymandi.

Vit hava longu havt nógvar tilfar um krígssiglingina, og vit fara at hava meira tilfar seinni í ár. M.a. hava vit eina sam-

røðu við tann 88 ára gamla Sverra Rasmussen, sum eisini sigldi undir krígunum, og fekk mangan skarpan gang.

Í hesum umfari prenta vit røðuna sum Óli Holm helt, tá "Johanna" kom aftur á Vág. Her lýsir hann part av hesi søgu.

Nógv fólk var samankomið at bjóða "Johannu" vælkomnum heim frá søgliga túrinum

Røðan Óli Holm flutti fram, tá "Johanna" kom á Vág 16. juni 2005

Góða Johannumanning – Góðu áhoyrarar!

Lat meg fyrst ynskja Jóhannu og manningini hjartaliga væl afturkomnum av drúgvu ferð tykkara aftur í søgunnar hav.

Lat meg so eisini siga, at eg eri sera fegin um og rørdur av at fáa møguleikan at bera fram fyri tykkum nøkur fá orð í sambandi við heimkomuna av Odysseusferð tykkara um Norðuratlantshøv.

Sum føroyingar vita vit, at tað er og hevur altíð verið vandamikið at skula hava hjallin á sjónum, og at tað gjøgnum tíðirnar hava verið mong sorgarboðini, ið boðaðu frá monnum og skipum, ið ongantíð spurdust aftur.

Men undir seinna heimsbardaga var vandin nógvar størri.

Hann lúrdi allastaðni – Í erva bumbuflogførini, undir og í vatnsorpuni minurnar og í myrku havdýpunum lúrdi kavbátarnir, hesir havsins úlvar, ið mis-kunnarleysir og uttan orð ella boð framdu sínar ógerðir.

Hesi 5 bardagaárini hava verið tey daprastu í søgu okkara, hvat mann-skaði og skipamissur við-víkur.

24 skip fórust og 124 mans sjólótust. Eitt ómetaliga stórt tal fyri eina so lítila tjóð sum okkara.

Hesi ár vóru lagnuár, har føroyingar allir vóru fyrri svárum missum.

"Johanna" var eitt av skipunum "Johanna" var eitt av nógvar føroysku skipunum, ið

Umboðini fyri fiskimannafelagið, Sigurd Joensen t.v. og Sigmund Hentze fylgja skiparanum at leggja krans í Vági.

sigldu vandasjógv undir krígunum. Í 1940-41 vóru Pedan hjá Bergittu og Niklas í Garðinum skiparar. Árin frá 1942 til krígg-

ið endaði í mai 1945 var Jakku í Líð skipari. Jakki í Líð var abbi Hans í Líðini, skipari á "Johannu" á hesi søguli ferðini.

"Johanna" og manning hennara sluppu tilbættur óskalað gjøgnum krígsárini. Men mangan var vandi á ferð.

Edmund Petersen, Edmund hjá Jákup Peturi, sigur frá í Johannubókini, at ein túrin í 1942 var um reppið, at teir rendu á eina minu, sum kom upp beint við stevnið, men tíbetur fór hon aftur við borðinum uttan at bera við. Edmund greiðir eisini frá um týskan flúgvana, ið tyktist ætla at leypa á, men vendi frá aftur og hvarv. Ikki vóru tað allir, ið vóru so hepnir.

"Aldan" fór

Tað setir kanska ferð tykkara við "Johannu" nú 60 ár eftir bardagalok í greiðari perspektiv, um vit líta 65 ár aftur í tíð til tann 25. juli 1940, tá Vágssluppin Aldan við 6 monnum stevndi út av Vágssfirði á veg til Skotlands fyri ongantíð at bera boð aftur í bý, og gjørdust so-statt fyrsta skip okkra, ið fórst av krígsávum.

So hættislig gjørdust siglingin í 1941, tá ringast var státt, at frændir okkra fyri vestan gjørdust av at steðga allari sigling til Bretlands, meðan lögtingið ikki vildi seta bann móti sigling, tí torført var at yvirskoða avleiðingar, sum slíkt bann kundi fáa fyri land og fólk, og lat tí upp til vinnulívið sjálvt at taka avgerð, um siglast skuldi ella ikki. Og sum øllum kunnugt valdu føringar at sigla, tí teir mettu tað vera neyðugt, og var vandin mangan ræðandi, so var vinningurin eisini stórur, tá ferðirnar eydnadust.

2354 ferðir við 152.000 tonsum Frá 1940-45 sigldu føroysk skip 2354 ferðir til Bretlands við tilsamans 152.000 tonsum av fiski til eitt virði uppá 198 milljónir.

Ferð tykkara í kjalarvørri teirra, ið sigldu vandasjógv fyri 60-65 árum síðani, hevur havt til endamáls bæði at varpa ljós úti sum heima á leiklut føroyinga undir seinna heimsbardaga og eisini á henda sermerkta og virðiliga hátt at minnst teir føroyingar, ið lótu lív í krígsárunum.

Og móttøkan, tit hava fingið bæði í Íslandi og Skotlandi, fløvar og sigur okkum nakað um tann stóra týdning, henda sigling hevði fyri grannar og frændar okkara fyri vestan eins og fyri sunnan.

Veruliga var tað soleiðis, at tá ringast stóð til og bardagin leikaði harðast á, fluttu føringar fimtingin av øllum fiski, sum etin var í Bretlandi.

Hetta vóru bretar sera takksamir fyri, og gott er í dag at vita sær, at hesi avreksverk hjá sjófólki okkara liva í minni teirra enn tann dag í dag.

Eg fari at enda at takka øllum tykkum, sum við hesi ferð yvir høv hava gjørt tað møguligt at ganga aftur á søguslóðina og heiðra teir sjómenn, ið sigldu vandasjógv – bæði teir, sum komu undan við lívinum, familjurnar, ið lótu teir fara avstað og teir, sum fórust í hesi sigling.

kommende blev det afværget. Det skyldes blandt andet, at eskortefartøjerne også var udstyret med røganlæg. De kunne lægge røgslør ud, som vi kunne gemme os i.

Yderligere havde vi fra første dag en stor spærreballon, som vi sendte til vejrs fra agterskibet. På den måde var vi noget beskyttede mod flyangreb. Flyene kunne ikke dykke ned mod os uden at løbe ind i ballonen og de wirer, der var fastgjort til den. Sådan en havde vi hængende hele tiden.

Vi havde nogle gamle englændere med til at passe ballonerne. De var fra det, der svarer til hjemmevernet.

Så var der også hele tiden risikoen for at minesprænge under vejs. Til at begynde med havde man minestrøget nogle meget snævre sejlruiter, som vi skulle følge slavisk. Der var altid en voldsom nord- og sydgående strøm i Kanalen, som bevirkede, at

Danskir sjómenn lossa her norska farmaskipið "Lysager" uttanfyri Normandið undir invasióinni. Í hesum partinum av krígunum doyðu 80 donsk sjófólk.

det kunne være svært at holde sig inden for de afmærkede områder. Så var der stor risiko for, at løbe på en mine.

Så det var med en vis

anspændthed, at vi sejlede over.

Vi blev ved til hen i august måned, før vi blev frigjort. Da var kampene rykket langt ind i Frank-

rig og Belgien og man var begyndt at bruge nogle af de franske havne til landsætning af materiel og tropper. Sejladsen på strandene holdt efterhånd-

den op. Men vi var aldrig beskæftigede andre steder end ved strandene Omaha Beach og Utah Beach. De engelske landgangssteder kom vi aldrig på. De lå noget nordligere end de to amerikanske.

Især i den første tid var der en kolossal lufttrafik af allierede fly. De fløj ind over området og smed deres bombelaster lige bag klitrækken. Der var ustandseligt overflyvninger af hundredvis af bombefly i store formationer.

Desuden smed de et utal af sølvpapirstimler. Det regnede ned med stimler over det hele. De kunne forstyrre fjendens radar og hjælpe dem til at slippe usete ind i området.

Vi var nogle gange alarmerede om natten. Det gjorde, at vi nogle gange skød med vores kanoner. De amerikanske skibe var godt bevæbnede. Denne agter havde vi en kanonplatform med en 4,5 tommer kanon.

Ganske vidst af en gammeldags type, hvor man skulle stoppe granater og sække med eksplosiver ind i den ene ende. Den kunne levere et ordentligt brag, mest beregnet til at skyde efter undervandsbåde med. Men så havde vi en mere moderne kanon henne i forskibet med 3,5 tommer ammunition. Den var egnet til blandt andet fly, for den kunne hæves helt op i 85 grader.

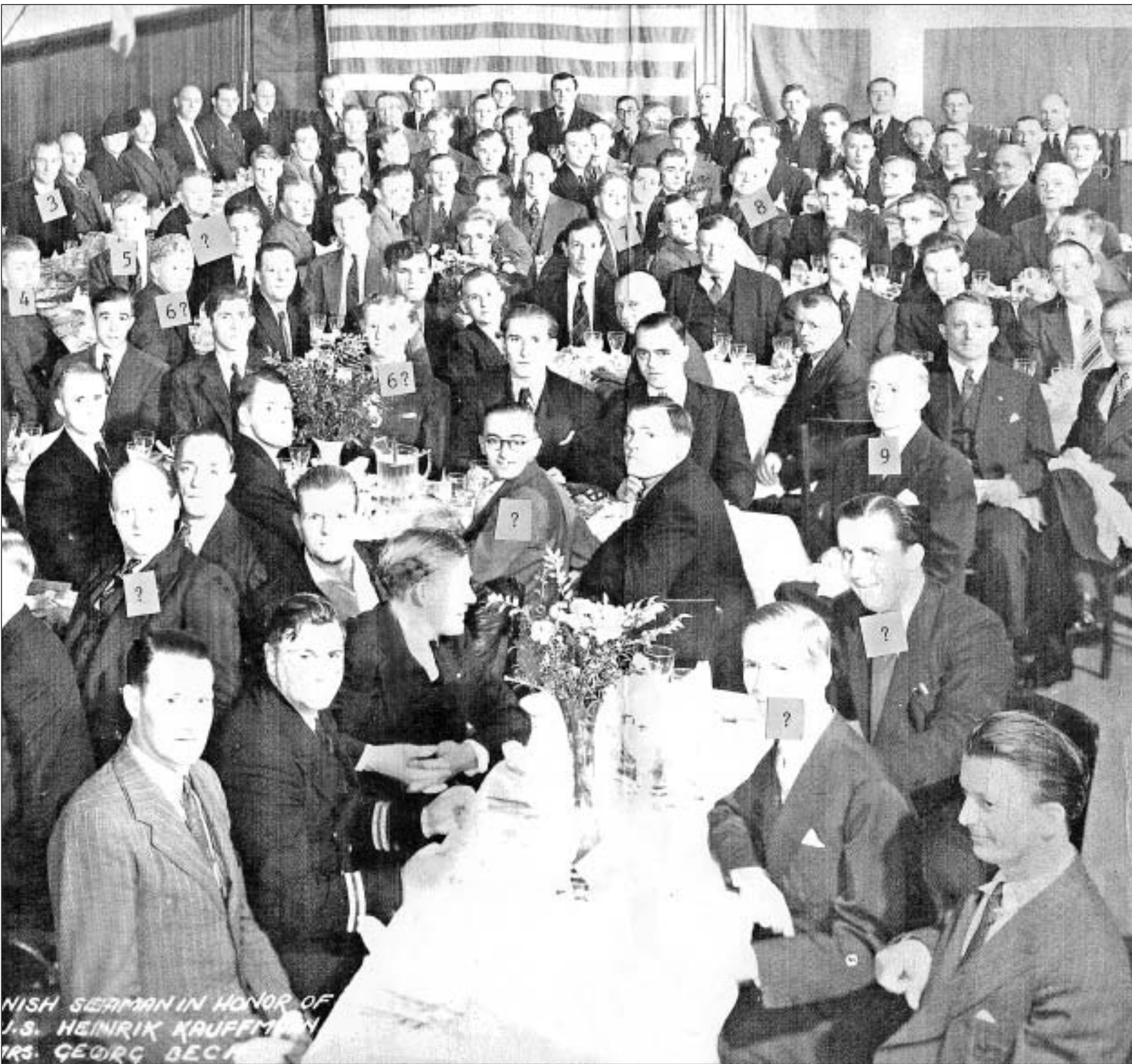
Det tyske flyvevåben var så godt som ødelagt på det tidspunkt. Selv om de havde nogle maskiner tilbage, så havde de ingen forsyninger, intet brændstof, og kunne stort set ikke flyve med dem. De kom aldrig over os i stort tal, og det var godt for os. Som vi lå der, koncentrerede i en stor flok med flere hundrede skibe, kunne de virkeligt have fået fangst, hvis de havde haft muligheden.

De har jo nok brugt meget af det materiel, som de havde på det tidspunkt, på østfronten.

Ja, det gjorde de. Desuden havde de allierede, før landgangen, ødelagt transportvejene i Frankrig og Nordtyskland. De var blevet bombet så kraftigt, at nye forsyninger ikke kunne komme frem. Tyskerne havde givet vis heller ikke mange forsyninger. De havde jo mistet en stor del af deres olieforsyningsområder. De var væk, og det kneb med brændstof.

Nógvir danskir sjómenn strandaðu í USA undir krígunum. Henrik Kauffmann, sum var danskur sendiharri, í USA bjóðaði teimum einaferð til ein døgurða, og sum tað sæst er her ein heilur hópur. Tað kundi verið áhugavert, um onkur føroyingur er á myndini. Um so er, vilja vit fegin frætta.

Kauffmann er nr. 3 á myndini. Hann gjørdi uppá nakkan á donsku stjórnini avtalu við USA, um at teir skuldu yvirtaka verjuna av Grønlandi fyri at forða týskarum. Fyri hetta varð hann ákærdur fyri landasvik í Danmark undir krígunum, men aftaná gjørdist hann hetja og eisini ráðharri.

Krigssejler: Antoinette Meldgaard blev afskåret fra Danmark i 1940 - så stak hun til søs som stewardesse under britisk flag

Der var cirka 6300 danske søfolk uden for Danmark 9. april 1940. De allerfleste af dem valgte at sejle for de allierede, og 2314 af de danske krigssejlere nåede ikke hjem til deres kære efter befrielsen. De mistede livet på havet.

Blandt de overlevende krigssejlere er den 83-årige Antoinette Meldgaard, som i de seneste mange år har boet i Århus.

Hun var i anledning af 60 års jubilæet for Danmarks befrielse udset til at lægge en mindekrans for de faldne søfolk ved mindeankeret i Nyhavn, København.

Vi mødte Antoinette Meldgaard og i dagens anledning har hun frem fra skufferne samlet en del skrifter, breve og noter om de fem og et halvt år, hun som ung kvinde var afskåret fra sin familie hjemme i Danmark.

Strandede på Island Anette, som hun kaldes i daglig tale, var i 1939 kommet til Reykjavik på Island som husholdnings-elev på et dansk mejeri. Opholdet skulle kun vare et års tid – med hjemrejse betalt.

Men hun strandede, da Danmark blev besat, og i 1942 trådte hun i allieret tjeneste som stewardesse på det norske passagerskib "Lyra" af Bergen, der armeret og under engelsk flag sejlede i konvoj i pendulfart mellem Reykjavik og engelske havne med bl.a. britiske soldater og officerer.

– Vi var syv skandinaviske stewardesser ombord. Vi vidste ikke, hvor farligt det i grunden var. En dag, da vi var kommet i havn, spurgte et af besætningsmedlemmerne mig: "Vidste du, at vi havde lasten fuld af ammunition?" Det anede jeg ikke.

– Vi var som regel 11 skibe i hver konvoj-sejlad. En morgen fik vi at vide, at vi i nattens løb havde mistet et skib foran i konvojen. Men vores skib måtte ikke standse for at tage de overlevende op. Det måtte kun det sidste skib i konvojen. Det var et frygteligt uvejr, så jeg tror ikke, de fik reddet nogen. Det gav en knugende stemning ombord. Vi spiste næsten ikke de følgende dage.

Lammet af skræk Anette Meldgaard har en anden episode i helt klar erindring:

– En dag, da jeg stod på det øverste dæk, kom der pludselig et fly med hagekors på siden lige hen over skibet i meget lav

Antoinette, tá hon var ung.

højde. Jeg kunne se piloten stirre på mig gennem sine flybriller, og jeg var lammet af skræk. Men han fløj videre uden at åbne ild. Jeg kunne simpelthen ikke røre mig i nogen tid. Nedenunder mødte jeg stewarten, som spurgte om jeg havde set et spøgelse. Så kridhvid jeg var i ansigtet.

– Nu i dag kan jeg kun sige, hvor lykkelig og taknemmelig jeg er over at være i live. Jeg vil aldrig glemme den venlighed, vi danske søfolk mødte i England – og især i Newcastle, hvor mange af os danske mødtes, når vi var i havn, siger Antoinette Meldgaard.

– Hvad fik dig som en ung kvinde på 20 år at stikke til søs som krigssejler?

– Jeg havde en veninde fra mejeriet ved Reykjavik, som sejlede rundt om

Island. Hun opfordrede mig til at tage ud at sejle. Vi gik jo alle sammen og tænkte: Hvad kan vi gøre? Så det var naturligt at gå i allieret tjeneste. Vi følte, at vi var en del af det store spil. Jeg har aldrig fortrudt. Det var en spændende tid, og at rejse fra det ene land til det andet var med til at give et perspektiv i tilværelsen.

Sang for soldaterne – Jeg havde en habil sangstemme, og en dag begyndte jeg at synge nogle Vera Lynn-sange på kajen i Newcastle, fortæller Antoinette Meldgaard videre.

– I løbet af et øjeblik stimlede en stor gruppe britiske soldater sammen omkring mig. Det er sådanne minder, der er værd at samle på.

– Hvordan var det at være en lille håndfuld

FF-blaðið hitti Antoinettu í Newcastle - hon er nú 83 ára gomul.

unge kvinder ombord på et skib med 130 mandlige besætningsmedlemmer og soldater?

– Det var en god stemning på skibet. Vi led ikke overlast på nogen måde. Og vi havde en ualmindelig flink mandlig steward som vores nærmeste overordnede. 2. kokken var ganske vist lidt nærgående. Han prøvede at charmere os stewardesser. Jeg interesserede mig ikke for ham, og det lod til at irritere ham. Det gjorde ham ondsksfuld, og han kom med dumsmarte bemærkninger om, at jeg måske troede, at jeg var "The Queen of Denmark" og lignende bemærkninger. Men bortset fra ham var det godt at være ombord.

Hjemkomsten

Stort var savnet af familien hjemme i Fredericia

naturligvis for den unge krigssejler i Nordatlanten. Men så kom freden i maj 1945. Antoinette Meldgaard begyndte at sende pakker hjem til sine forældre og sin bror. I det første brev efter befrielsen skrev hun blandt andet: "Vi har fået at vide fra England, at I mangler alting efter den tyske besættelse. Den første pakke får I med skibet "Lagerfoss". Den indeholder cykeldæk til farmand og tobak, ris, sukker, kaffe, chokolade, lædersko til jer alle tre og et hvidt frotdélagen til jeres seng. Bare I nu ikke skal betale told af pakken, og at I får den i god behold".

Da Anette havde sendt nogle pakker, kom der en dag et telegram fra forældrene: "Send ikke flere pakker – vi venter kun dig".

– Jeg tog hyre som mes-

sedreng på to danske skibe, først fra Island til Edinburgh og derfra til Danmark. Aldrig er tiden gået så langsomt, som denne tur! Men endelig var vi så tæt på, at jeg kunne se min far og min bror stå inde på kajen i Svendborg. Tænk at møde dem igen efter fem og et halvt år. Det var næsten ikke til at bære – tårerne trillede ned af kinderne. Vi havde jo kun måttet sende 25 ord af gangen via Røde Kors – uden nogen form for stedbetegnelse, egennavne, vejrsituationer eller lignende. Det var så tomt.

– Hjemme i Fredericia ventede mor utålmodigt på, at jeg skulle indfinde mig. Hele vores vej var dekoreret med flag, og i entreen var der store plakater med ordene "Velkommen hjem Nette" og "Øst vest – hjemme bedst".

Hvor var det vidunderligt at komme hjem igen til familien, naboerne, skolekammeraterne, vennerne og alt det, vi havde talt om.

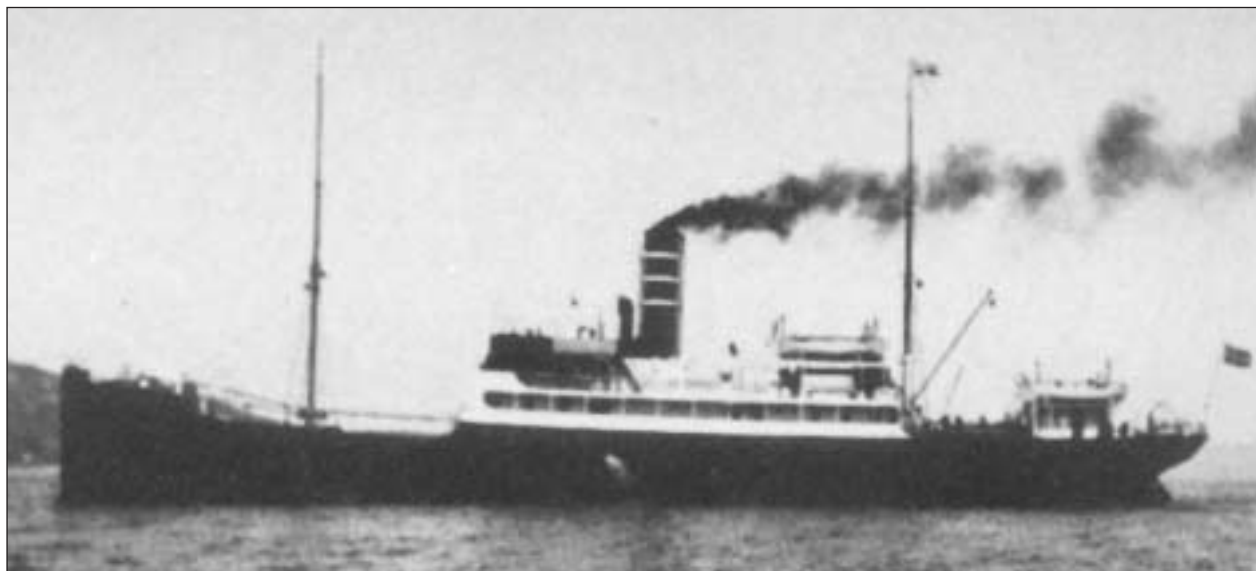
– Hvor let kunne det ikke været gået galt, men jeg vidste også, at mine forældre hver dag bad om, at jeg ville komme uskadt hjem til dem.

– De fleste af mine venner fra dengang er døde, men jeg vil altid mindes de gæve, danske og norske sømænd som noget ganske særligt. Æret være alle de søfolk, der ikke nåede hjem, siger Antoinette Meldgaard.

Einasti kvinnuligi krigssigliari, sum er eftir Vit hittu eisini Antoinettu í Newcastle. Hon var 83 ár, men kundi saktans eftir útsjónd verið 20 ár yngri. Og hon er so tann einasta kvinnan, sum er eftir á lívi av teimum, sum sigldu undir krígunum.

Hon var ikki bert í vanda á sjónum. Einaferð fekk hon staðfest diftiritis, sum ofta er ein deyðilig sjúka. Men hon varð send út í sveitina á ein bóndagarð og kom fyrri seg aftur.

Aftaná kríggið giftist Antoinetta og fekk ein son, sum nú er í 50-unum.

"Lyra".

Okkara meting av føroysku fjølmiðlunum váttað av teirra egnu

Tey flestu, sum hava minsta innlit í okkara fjølmiðlar, ásanna, at hesir ikki á nakran hátt hava ein óheftan tíðindaflutning. Hetta verður eisini stundum ásannað av fjølmiðlunum sjálvum, men bert tá tað snýr seg um hinar!

Vit hava havt hópin av greinum her í blaðnum, har vit hava prógvað støðið á fjølmiðlunum, tá tað snýr seg um politiskan tíðindaflutning.

Felags fyri teir allar er, at teir eftir egnum tykki eru fullkomiliga ófeilbarligir. Teir **eru** tíðindini, og Gud náði tann, sum torir at ivast í hesum. Tað er ikki enn komið fyri, at ein fjølmiðlamaður hevur viðgingið, at hann hevur mistikið seg! Tað er bert nak-

að, sum onnur gera. Hetta ger eisini tað, at so fáa finnast at tíðindatænastuni. Ein hoyrir ofta tað sjónarmiði, at politikarar t.d. tora ikki at koma til ilnar við pressuna. Tí teirra yvirlivisi er jú treytað av, at veljararnir fáa kunnleika til teirra sjónarmið.

Sanniliga: Sannleikin er illa lýddur. Eg hevði í seinasta blaði tvær dokumenteraðar greinir, sum enn eina ferð prógva støðið á fjølmiðlunum. Higartil hava fjølmiðlafólk evnað fullkomiliga at tiga í hel slík sjónarmið. Ein hevur enntá ivast í um tær vórðu lisnar.

Men nú vita vit, at tær verða lisnar. Hetta visir

tann reaktión, sum er komin, og sum svarar fullkomiliga til vanligu reaktiónina hjá tí, sum fólir seg raktan!

Tað, sum m.a. varð ført fram í seinasta blaði, var, at eg og aðrir journalistar í hesum ávísarum færingum verða lýstir at vera ein hóttan móti talufrælsinum í Føroyum í sambandi við NA-ráðstevnuna í Danmark í fjør. Hesi sjónarmið verða enntá útbýtt sum frálærutilfar í skúlanum.

Tann, sum kennir málið, kann lættliga staðfesta, at umrødda lýsing er soleiðis skorin til, at hon **bert** tekur júst tað burtur úr málinum, sum svarar til hesa lýsing og er ein grov manipulatióin fyri at siga

tað milt. Málið í síni heild gevur eina heilt aðra mynd, sum er munandi meira fjøltátt. Hetta varð sera væl lýst við TV2 málinum, sum ikki verður mett at hava áhuga hjá hesum ella fyri so vítt øðrum journalistum heldur. Hetta mál samsvarar nevnliga ikki við ta mynd, sum almenningurin skal fáast at trúgva.

Tað, at víst verður á veruleikan í hesum málinum eins og í tíðindaflutningin um Stoltenberg í 2002, verður m.a. skýrt at vera hunddálking, politisk happing, misteinkiliggjering og lygn, hóast **einki** er afturvíst av tí, sum er ført fram. Tað kann heldur ikki afturvísast.

Stutt sagt, so er ein

fullkomin váttan fingin, at vit hava rætt, og hana hava vit fingið frá journalisti sjálvum. Tað skal ikki komast nærri inn á hetta á hesum sinni.

Hava sannleiki og ósannindi ongan týðning longur. Eg skal bert endurtaka, at eg havi fult forstålsis fyri, at onnur hava aðra hugsan enn eg um t.d. fiski- og sjómannaskattin. Men tað minsta kravið má vera, at hesi halda seg til sannleikan, tá tey royna at fremja síni sjónarmið. Og tað er júst sannleikan, sum eg havi fingið fram í umrødda máli. Og at nakar skal eymka seg um tað, sigur eisini hvørjum kreftum ein er upp ímóti.

Alment skal sigast, at tað er gingið ótrúliga nógv niður á bakka við tíðindaflutningi, síðan vit fingi verandi stýrisskipanarlóg. Útvarps- og sjónvarpsnevndirnar vórðu avtiknar og harvið teir myndugleikar, sum kundu gera bart.

Í dag gera journalistar júst, sum tað passar teimum. Eingin torir at klaga, og royndir vísa eisini, at tí fæst einki burtur úr heldur. Vit hava fyrr víst á, hvussu vit blivu verri fyri í útvarpinum eftir enntá at hava fingið viðhald frá umboðsmanninum!

Úrslitið kann bert gerast tann einsrættan, sum vit eisini hava!

Ój.

Endurskoðanin av lógini um vinnuligan fiskiskap byrjað

Tað hevur leingi verið viðurkent, at lógin um vinnuligan fiskiskap treingir til at verða endurskoðað frá botni av. Lógin er so torskilð aftaná fleiri hundrað broytingar seinastu 10 árin, at eingin skilir hana, og so er spurningurin eisini, um grundleggjandi broytingar eisini eiga at verða gjørdar.

Bjørn Kalsø hevur sett sær fyri, at nú skal skil fást á hesum. Hann hevur nú sett ein ból, sum fær til uppgávu at koma við uppskoti um eina nýggja lóg, sum tað ber til at umsita. Ætlandi skal ar-

beiðið vera liðugt á ólav-søku komandi ár.

Í bólkinum eru hesir limur: Sólja í Ólavstovu, formaður í bólkinum, Alfred Petersen, advokatur, Frits Thomsen, sjómannsskúllærari, Andrass Kristiansen, deildarstjóri í fiskimálaráðnum, Jákup Andreassen, stjóri á fiskivinnuskúlanum og Heðin Weihe, lögfrøðingur í fiskimálaráðnum. Hesi umboða øll serfrøði í fiskivinnu uttan at hava beinleiðis áhugamál í vinnuni.

Men so er eisini ein fylgibólkur við umboðum frá øðrum áhugaðum sum

t.d. vinnufeløgum. Hesin bólkur skal kunnast so hvørt, sum arbeiðið líður, og skulu kunna siga sína áskoðan um teir ymisku lutirnar í nýggju lógini. Men hesin bólkur verður ikki við í lógartekniska arbeiðinum.

Hvønn týðning, ein slíkur fylgibólkur kann hava, valdast arbeiðsbólkin og politiska myndugleikan á økinum. Hóast royndirnar ikki altíð hava verið so góðar á hesum økinum, so eru hampiligar vónir um, at tað fer at verða lurtað eftir vinnuni.

Her er ein partur av fylgibólkinum: f.v. Jógvan Norðbúð, Føroya Reiðarafelag, Johannes Olsen, Ráfiskaseljarafelagið, Jákup Reinert, Fiskirannsóknarstovan og Marita Rasmussen, Ráfiskakeyparafelagið.

Ein partur av arbeiðsbólkinum saman við landsstýrismanni og embætisfólki. f.h. Hjalmar Hansen, skrivari, Jákup Andreassen, stjóri á fiskivinnuskúlanum, Herðalvur Joensen, aðalstjóri, Bjørn Kalsø, landsstýrismaður, Sólja í Ólavstovu, formaður í bólkinum.

Restin av arbeiðsbólkinum. F.v. Alfred Petersen, advokatur, Frits Thomsen, sjómannsskúllærari, Heðin Weihe, lögfrøðingur í fiskimálaráðnum og Andrass Kristiansen, deildarstjóri í fiskimálaráðnum.

Slættanes:

Kundu lívbjarga sær við kúgv og tráðu

Leygardagin vóru vit við á eini útferð til Slættanes. Tey flestu hava sæð Slættanes frá sjónum, men her er ikki lætt at koma til, um tað verður farið til gongu. Tað eru tríggjar farleiðir eftir landi. Onnur er frá Oyrargjógv fram við sjónum. Hetta er tann skjótasta, men her er bratt í støðum, so tað er ikki ráðiligt hjá fólki, sum ikki eru von við tað.

Síðani er ein leið frá Vatnsørum og niðan frá Fjallavatni. Hetta er ein av styttri leiðunum, men her er rættiliga tungt at ganga. Og so er tað leiðin norð eftir fjøllum, har farið verður til gongu beint áðrenn komið verður til Sandavágs. Henda leiðin er tann longsta, men hon er hampiliga løtt at ganga, og tað var hesa leiðina, vit valdu henda dagin.

Vit tóku okkum av løttum, steðgaðu fleiri ferðir, men ferðin tók 4 tímar, so hetta var nóg strævið hjá teimum, sum ikki eru von at ganga. Í Havn var mjørki og regn, men í Vágum var mestsum klárt. So hetta gjørdist ein stórslegin túrur við vakrasta útsýni, sum kann hugsast.

Slættanes er ein av teimum fáu bygdunum, sum eru avtoftaðar í nýggjari tíð. Hon var ein niðursetubýgd, og teir, sum fluttu hagar, vóru menn úr Miðvági, sum búsettust har umleið 1830. Miðvingarnir røktu seyð fyri Sandavágsmenn, sum áttu hagan. Langt var at ganga, so teir hildu, at tað var kanska líka lætt at búgva har norðuri.

Hetta vóru ognarleysisir menn, men teir leigaðu sær jørð, sum teir veltu, og hetta gav móguleika at hava kúgv. Væl er velt, tí

tað er eisini ein stór innmark her. Afturat leiguni skuldu niðursetumenninir eisini arbeiða plikt fyri ognararnar í Sandavági.

Fingu skúla, kirkju og svimjihyl Fólkatalið vaks so spakuliga, og undir krígunum vóru 12 hús, har fólk búðu, og fólkatalið var eini 70 fólk. Her var ein hópur av børnum. Skúli varð bygdur í 1934 og undir krígunum vóru eini 30 børn í skúlanum. Í 1951 varð skúlin eisini gjørdur til kirkju. Tann, sum tók stig til hetta, var læraravikarurin Fríðmann Símunarson á Brúnni, ættaður í Skálavík, sum seinni gjørdist prestur. Ein annar seinni kendur læraravikarur var Jón á Steig.

Lærari í eitt mannaminni var Napoleon Petersen, ættaður úr Sørvági, verfaðir Maritu Petersen, fyrrverandi løgmann. Tey mest ítøkiligu sporini her eru frá beiggja hansara Poul E. Petersen, sum var kendur sum ítróttarmaður og sum eitt tíðarskeið var almennur ítróttaráðgevi. Hann var til tíðir hjá beiggja sínum og vildi eggja børnunum til at íðka ítrótt. Hann fekk skipað so fyri, at svimjihylur varð bygdur á

Slættanesi. Hann var rættiliga "avanseraður" við umklæðingsrúmi. Seinni varð ein annar hylur gjørdur longri niðri í ánni. Afturat hesum skipaði hann fyri at slætta ein vøll í bygdini, har børnini kundi spæla fótballt o.t.

Ferðasambandið var annars ikki verri enn hjá so nógvum øðrum småbygdum. Fram til 1948 varð postmaður, sum gekk til Sørvágs. Hetta tók fyra tímar hvønn vegin. Men í 1948 hendi tað framstig, at "Ólavur", sum annars sigldi millum Vestmanna og Vágarnar, fór at sigla tvær ferðir um vikuna, mikudag og leygardag til Slættanes.

Tað var sera liviligt á Slættanesi. Sagt varð, at tað bar til at lívbjarga sær við eini kúgv og eini tráðu. Slættanes var nevniliga eitt so óføra gott seiðapláss, so her kundi altíð fáast eitt kók. Vitingu enntá at vita hendan dagin, at onkur hevði verið á seiðabergi dagin fyri og hevði fingið uppí eina spann eftir eini løtu.

Kundu ikki fáa ravmagn Men so kom stígur í. Ein av monnunum í bygdini gekk burtur undan krígunum, og tá fór hansara familja av bygdini. Men

Komið verður oman móti Slættanes.

Kirkja og skúli í einum.

tað, sum endiliga avgjórði lagnuna hjá bygdini, var, tá SEV boðaði frá, at Slættanes skuldi ikki rokna við at fáa streym. Hetta kann tykjast óskiljiligt í dag, tá hugsað verður um, at SEV hevur motorverk til líka

smáar bygdir sum Slættanes. Tá avgjórdu tey, sum eftir vóru, at fara av bygdini, og hetta hendi í 1964. Onkur var aftaná tað í bygdini um summarið í nøkur ár.

Tey fluttu so ymsastað-

ni í landinum. Summi tóku húsini við sær. Men eftir standa 4 hús, sum minni um eina einaferð virkna bygd. Her koma so fólk at hugna sær nakrar dagar. Húsini eru yvirhøvur snøgg, og tað verður gjørt eitt arbeiði fyri at varðveita tað, sum eftir er av bygdini. Serliga skúlin/kirkjan kundu saktans verið eitt ferðamannamál, og bygdin í heila tikið er nakað, sum vit saktans kunnu bjóða ferðafólki.

Sandavágsmenn ganga framvegis á fjall har norðuri. Teir taka bát av Oyrargjógv, og tann gamli postbáturin "Ólavur" førir teimum seyðin heim aftur. Zacharias Hammer hevur verið á fjalli saman við teimum, so her man okkurt fara at frættast.

Henda útferðin gjørdi okkum øll eitt sindur klókari um hendan lítla partin av søguni hjá føroyingum!

Oman móti landingina. Her er av bestu seiðaplássum.

Hjúnini Sjúrdur og Marjon Poulsen vóru frálíkir ferðaleiðarar.

Postkort frá 1911

Herfyri kom Álvur Daniel- sen fram á hetta áhuga- verda postkortið á alnót- ini, og hann valdi at keypa tað. Postkortið er stemplað 7. juli 1911, og er frá Willi- ami G. Sloan til Christian og Holly Brewer.

William G. Sloan var føddur í 1838 og doyði í

1914, 76 ára gamal.

Áhugavert er at leggja til merkis, at William hev- ur sett ein kross á grund- ina á húsum sínum, og skrivað í vinstra horn: “Our House”, fyri at vísa ensku vinum sínum, hvar hann búði.

Vit vita at húsini við Ting-

húsvegin vórðu bygd í 1880-unum. Niðanfyri Gamla Klubba, sum var bygdur í 1882, stóð Sloans-salur, og har var fyrsti sunnudagsskúli í Føroyum hildin. Í dag stendur Havnar Bio á tí staðnum.

Stuttligt er eisini at

leggja til merkis, at Arthur Brend, sum postkortið snýr seg um, hevur tikið myndina til kortið.

Arthur Brend kom til Føroyar í 1906, og ar- beiddi sum tannlækni og trúboðari.

Enska útgávan:

Thorshavn, Faroe Islands, 5th July 1911

Dear Brother Brewer,

Many thanks for your kind p. [post] card of June 16th from Belfast. I note its contents and have give[n] £1.00 refered to, to our brother Arthur Brend who is a diligent worker here (he is from London). So he will send you a few lines of acknowledgement.

I trust you and Mrs. Brewer are about your usual and helped of the Lord in your service for Him.

I close with Isa. 40:27-31 and Matt. 4:4-8. Note the word shall in both places. I am yours in the Lord.

Affectionately,
W. Sloan

Føroysk útgáva:

Tórshavn, Føroyar, 5. juli 1911

Góði bróður Brewer,

Túsund takk fyri títt vinarliga postkort, sum tú skrivaði til mín frá Belfast 16. juni. Eg havi lisið tað og havi givið 1 pund til bróður okkara Arthur Brend, sum er ágrýtin í arbeiðnum her (hann kemur frá London). Hann fer at skriva til tín og takka tær fyri.

Eg vóni, at tú og frú Brewer gera tykkara vanliga og fáa hjálp frá Gudi í tykkara arbeiði fyri Hann.

Eg vil enda við Es. 40:27-31 og Matt. 4:4-8. Legg til merkis orðið skal, sum stendur í báðum støðunum. Eg eri tín í Harranum.

Blíðar heilsur
W. Sloan

Vinnuhúsið skrivar

Fyrsti fiska- virkarin útbúgvin á Føroya Fiskavirking í Runavík

Fyrsti føroyski fiskavirk- arin gjørdi sveinaroynd 9. juni 2005 á Føroya Fiskavirking í Runavík, sum var læruplássi.

Maud Túgvustein end- aði læru sína við eini sveinaroynd á Fiskavirk- ing í Runavík hósdeginn í seinastu viku. 23. juni fær Maud prógv handað á Fiskivinnuskúlanum, sum hevur staðið fyri fakliga partinum av útbúgvingini. Samstundis fær fyrsti alarin eisini sítt sveinapróg.

Tað var í 2001, at Føroya Ráfiskakeyparafelag og Føroya Havbúnaðarfelag heittu á Mentamálaráðið, um at fara undir at fyrireika lærlingaútbúgving innan fiskavirking og aling. Hetta var gjørt, og longu í 2002 byrjaðu fyrstu lærlingarnir á Fiski- vinnuskúlanum.

Maud Túgvustein.

Tilráðingin hjá Fiskirannsóknar- stovuni

Hetta er ein samandráttur av tilráðingini hjá Fiskirannsóknarstovuni um veiðuna undir Føroyum komandi fiskiár.:

Við støði í §22 Stk. 2 í lógini um vinnuligan fiski- skap og í tráð við tilmælini frá ICES fyri fiskiskapin eftir toski, hýsu og upsa undir Føroyum 2005/2006 mælir Fiskirannsóknarstovan til:

- At fiskidagatalið hjá línuskipum, útróðarbát- um við línu og snellu og lemmatrolarum við maskinorku undir 500 Hk (Bólkur 3, 4 og 5) í 2005/2006 verður minkað við 30%, og í fiski- árinum 2006/2007 við øðrum 10%.
- At serliga toska- og hýsukvotan hjá lemmatrol- arum yvir 500 Hk (Bólkur 1) verður tikin av.
- At fiskidagatalið hjá partrolarum (Bólkur 2) í fiskiárinum 2005/2006 verður minkað við 15%, og í fiskiárinum 2006/2007 við øðrum 10%.
- At dagatalið á Føroyabanka verður minkað niður á árliga støðið í 1996-2002.

Vit vísa til tey sjónarmið, sum vit seta fram aðra staðni í blaðnum. Og í komandi blaði verðuruttan iva meira at frætta.

Saxofon

Tlf. 31 68 08

J. Paturssonar Gøta 18

Aftur bardagi um fiskidagarnar

Nú hava vit aftur fingið árliga tilmælið frá ICES, og heldur ekki hesu ferð hoyra vit nýggjar tónar. Sagt verður, at toskastovnurin er komin niður á sama støðið sum í 1990, tá ið hann var við at kollapsa. Ráðini eru helst ein fullkomin støðgur í toskaveiðuni ella í minsta lagi ein minking í veiðuorkuni uppá 50%.

Hetta minnir ikki sørt um ráðini, vit fingið í 1993, og kann tað tí vera áhugavert at fara aftur í tíðina og hyggja at gongdini og ikki minst, hvussu støðan var júst tá.

Her fara vit bert at viðgera toskin, og henda søgan verður bert søgd fyri at vísa á, hvussu óvist alt er, ið hefur við fisk og fiskiskap at gera. Vit hava viðgjørt hetta mál gjølla á hvørjum ári og skal tí minst møguligt endurtakast her.

Økt og minkað veiða
Tað hava verið nógv dømi um, at veiðan eftir ymiskum fiskasløgum bæði er vaksin og minkað, uttan at nøkur beinleiðis frágreiðing hefur verið at fingið um tað.

Eitt gott dømi um hetta er frá seinast í 70-unum og fyrst í 80-unum, tá toskaveiðan lá um 25.000 tons árliga. Tá vóru eisini somu dómadagstónar at hoyra, at veiðutrýstið var ov høgt og mátti skerjast fyri at sleppa undan tí, sum verri var. Men tá hendi so beint tað óvugta av øllum tí, sum allar metingarnar søgdu. Toskaveiðan fór frá 25.000 t. 1982 til 40.000 t. Á hesum støði lá veiðan í fleiri ár, uttan at tað yvirhøvur fekst ein almenn frágreiðing um, hví tað var so. Fiskimenn hildu, at toskurinn var komin undan Íslandi, men hetta varð staðiliga avvíst av fiskifrøðingum.

Seinnapartin í 80-unum byrjaði toskaveiðan aftur at minka, og serliga tók henda minkingin dik á seg í 1990, og 1993 gjørdist eitt veruliga botnár fyri toskaveiðu, tá veiðan bert var 6.000 tons. Men tá høvdu fiskifrøðingarnir ikki boðað frá nakrari forsogn um hetta. Í 1992 sat ein nevnd – eisini við fiskifrøðingum – sum viðgjørði veiðina undir Føroyum. Heilt til tað seinasta helt almenna fiskifrøðin fast við, at sambært teirra tølum, fór toskaveiðan hetta ár at gerast 20.000 tons. Hóast hetta

gjørdist hon 7.000 tons og sum sagt enn minni árið eftir.

Nú vistu fiskifrøðingar knappliga, at tað var ovurveiða, sum var orsøkin, og ICES mælti í fyrsta umfari til at steðga toskaveiðuna fullkomiliga, men sum eitt slag av neyðhjál, kundu vit kanska veiða 6.000 tons. Undir øllum umstøðum skuldi roknast við, at tað fóru at ganga fleiri ár, áðrenn vit aftur fingið eina toskaveiðu av týðningi. Fyrst skuldi toskurinn gýta, og um gýtingin eydnaðist, skuldi tað, sum tá kom undan, fáa tíð at vaksa, inn til toskurinn varð vorðin so stórur, at hann kundi veiðast.

Toskaveiðan sjeiyfaldaðist eftir 3 árum

Í 1995 byrjaði toskurinn at koma aftur í stórum nøgdum, hóast almenna fiskifrøðin í fyrsta umfari noktaði fyri, at hetta kundi bera til, tí toskurinn var jú steindeyður. Sum tað sæst á almennu ICES tølunum øktist veiðan frá 1993 úr 6.000 tons í 1996. Og hetta var í hvussu er ikki "eftir bókini".

Men hetta merkti, at vit í staðin fyri kvotaskipan í 1996 fingið fiskidagaskipanina, sum skuldi vera sjálvregulerandi grundað á ta veiðuorku sum var tá. Men fór veiðuorkan upp,

skuldi dagatalið ella orkan minkast samsvarandi.

Tí skuldi høvuðsuppgávan við nýggju skipanini vera at fylgja við gongdini í veiðuorkuni og so justera skipanina í sama mun. Hetta hefur ongantíð verið gjørt fyrr enn beint nú. Fiskidagatalið hefur verið skorið so við og við upp á gjøt, so tað í dag er umleið 20% lægri, enn tá vit byrjaðu. Nú er so spurningurin, um tann nú staðfesta økingin í veiðutrýstinum er hægri ella lægri enn tey 20%.

Sum kunnugt hefur toskaveiðan síðani tá verið sera góð heilt fram til 2003. Samstundis hefur ICES høvrt ár mælt til stóran niðurskurð í veiðuorkuni. Vit fara enn einaferð at staðfesta, at stjórin á fiskirannsóknarstovni í mars 2004 sambært norska blaðnum Fiskaren segdi hetta:

*God forfatning
Selv om det går mot en nedgang for flere av de viktigste hvitfiskartene, vil ikke den færøyske forskningsdirektøren svartmale situasjonen. Etter at systemet med fangstdager ble innført på midten av 90-tallet, har bestandene vist en fin utvikling. Uttaket av torsk har riktignok ligget over forskernes anbefalinger, men det har ikke vært fare på ferde så langt. Ifølge forskningsdirektøren har også hyse og sei vist en fin form de siste årene.*

Ulempen med fangstdagssystemet er, at man kan få stort press på en bestemt art i perioder der prisene er svært gode. Vi har nå og da vært noe bekymret for torskene, og vi vet fortsatt ikke helt hvordan de vil gå med den i tida som kommer.

Her ljóða so ongir dómadagstónar. Hóast hetta, kemur ICES – bert tveir mánaðir seinni – við sínum tilmæli um at steðga allari toskaveiðu ella í minsta lagi at skerja veiðuorkuna við 2/3.

Hetta verður ikki tikið fram fyri at illkenna nakran, men bert fyri at staðfesta, hvussu ringt tað er at meta um stovnar og fiskiskap. Og tað kann so ikki hava verið fiskiskapur, sum kann hava broytt metingina av toskastovninum so munandi eftir bert tveimum mánaðum, sum her var talan um.

Hvar var toskurinn í 1993? Tá ICES nú fer at sammeta støðuna í dag við hana í 1990, so reisir hetta nakrar sera viðkomandi spurningar, sum

ongantíð eru svaraðir, í hvussu er ikki til fulnar.

Ein er: Hvar var toskurinn í 1993? Tað eru fá, sum í dag trúgva uppá, at hann var niðurfiskaður. Besta prógvið fyri hesum er, at hann longu kom aftur í 1995 og árin eftir tað. Tann stóra toskaveiðan seinni í 90-unum varð tilskrivað góðum árgangum í júst 1993 og 1994, tá stovnurin skuldi vera á einum so lágum støði, at tað skuldi verið lítið sannlíkt at fáa ein góðan árgang og enn minni sannlíkt at fáa tveir góðar árgangir ár um ár.

Hetta bendir á, at toskurinn hefur verið til, men at hann bert ikki hefur verið á sínum vanligu leiðum. Hjá teimum, sum veiddu sild við gørnum millum Føroyar og Ísland, var tað ikki ókent, at stórir toskar kundu fløkja seg upp í sildagørnini. At toskurinn hvarv kann hava havt samband við ætið í sjónum, sum hefur fingið toskin at ferðast. Tá so ætið kom aftur her um okkara leiðir, kom toskurinn eisini aftur.

Tað er so ein spurningur, um tað er tað sama, sum hendir nú, tá toskaveiðan heilt víst er munandi minkað í mun til árin frammanundan.

Munurin millum kvotur og fiskidagar
Tann stóri munurin millum fiskidagar og kvotur var tann, at fiskidagaskipanin skuldi vera sjálvregulerandi, meðan kvotur ikki eru tað. Um ein kvota við einari givnari stødd á stovninum verður sett til 1.000 tons., so er hetta rætta veiðan júst við hesa støddina á stovninum. Gerst stovnurin verri fyri, verður kvotan minkað til t.d. 800 tons. Verður hetta ikki gjørt, so fara skipini at nýta eina stórri orku at veiða upprunaligu kvotuna, og verður veiðan tá ov høg.

Fiskidagaskipanin skuldi virka á tann hátt, at gerst stovnurin verri fyri, so minkar veiðan av sær sjálvum, tí tað skal ikki kunna bera til at økja orkuna.

Tað er eisini tað, sum vit hava sæð, og skulu vit lýsa hetta við nøkrum tølum. Tað fyrivarni skal takast við sammetingum, at tað er nakað ógreitt, nær veiðan á Føroya Banka er við og nær hon ikki er við.

Tey almennu ICES tølini vísa, at miðal toskaveiðan seinastu 100 árin hefur verið 26.000 tons. Taka vit tey mest ónormalu árin burtur úr, verður talið nakað hægri, út ímóti 30.000 tons. Her er t.d. talan um árin undir seinna krígnum og tey fyrstu árin í tíðarskeiðnum, sum vísa sera lítila veiðu. Annars hefur veiðan – leysliga roknað – ligið millum 20 og 40.000 tons árliga. Her kann verða víst til almennu ICES tøluni, sum vit endurgeva nøkur av.

Um vit taka miðal toskaveiðuna frá 1996, tá toskaveiðan rættiliga koma fyri seg aftur og fram til 2004, er hon ca. 32.000 tons, ella eitt vet meira enn miðal fyri öldina.

Taka vit síðani árin 2003 til 2005 síggja vit, at fiskidagaskipanin virkar. Toskaveiðan í 2003 var 36.000 tons og í 2004 var hon 24.000 tons. Hetta er ein minking uppá 33%.

Taka vit so gongdina frá 2004 til 2005, hava vit bert almenn tøl fyri fyrsta ársfjórðing. Her var veiðan í 2004 10.000 tons og í 2005 6.000 tons. So her er ein lækking uppá 40% afturat. Hetta er so ein ábending um gongdina í 2005. Her síggja vit, at skipanin virkar. Minkar stovnurin minkar veiðan.

At so fiskidagarnar nú afturat hesi minking skulu

Toskur

Ár	Belgia	Danmark	Frakland	Føroyar	Grenland	Holland	Island	Noreg	England/ Wales	Pólland	Skotland	Spania	Týskland	Ialt
1957				6920					10022		13413		1085	31440
1958				6535					9780		10523		1011	27849
1959				4676					9989		10522		697	25884
1960				8723					13746		16300		451	39220
1961				9521				168	3891		12954		417	26951
1962			100	6751				505	5521		11052		301	24230
1963			720	7428				147	4558		10875		408	24136
1964			999	8888				333	5845		7791		1281	25127
1965			1538	9948				419	5470		3368		1954	22697
1966			1120	7967				314	4871		7855		689	22806
1967			871	7835				650	7996		8546		845	26743
1968			2519	13763				686	6736		8524		1562	33790
1969			2952	15718				483	6717		12249		8	38127
1970			2616	15245				238	3707		9790		443	32039
1971			1426	12754		2		881	3485		9102		580	28230
1972			1462	12143				266	3019		6483		453	23826
1973			1752	13276				115	5079	419	6756	55	310	27782
1974			551	13237				446	3708	320	8019	60	292	26633
1975			1612	22986		60		1353	3287	432	8619	85	458	38892
1976		9	1607	28959		36		1283	3056	496	6403	33	249	42122
1977			1669	29028		2		963	818		4071		332	36883
1978			213	28270		2		428	520		2531		2626	34590
1979			117	23047				307	263		1338		4161	29233
1980			40	20690				181	98		707		2319	24035
1981			47	23591				360			194		2543	26735
1982			10	23571				106			154		1491	25332
1983			13	40200				93			66		128	40500

Framhald niðast á næstu síðu

Fiskirannsóknarstovan:

ICES tilmælið í mai/juni 2005

Stutt yvirlit yvir niðurstøður og tilmæli viðvíkjandi fiskastovnum av áhuga fyri Føroyar – saman við nøkrum viðmerkingum / ískoytum.

Jákup Reinert
Fiskirannsóknarstovan

Niðurstøður av stovns-
metingum og ráðgeving
fyri úrvaldar stovnar:

Toskur á
Landgrunninum:
Stovnurin hevur verið væl
fyri í fleiri ár, men er
minkaður skjótt seinastu
árin. Veidutrýstið er alt ov
stórt. Við verandi veiðu-
trýsti vil stovnurin næstu
2 árin koma niður á eitt
støði sum er nær tí
lægsta, vit vita um. Um
stovnurin skal koma fyri
seg aftur upp á eitt ár, má
øll beinleiðis toskaveiða
halda uppat. Skal hetta
gerast yvir fleiri ár, eigur
ein ætlan at gerast, har

Framhald frá
undanfarnu síðu

skerjast við í minsta lagi
50% er eingin sannfø-
randi frágreiðing givin
um, og kann hetta fatast
sum ein misskiljing.
Annars kann verða
nevnt, at í fjør var tilmæl-
ið frá ICES ein lækking í
fiskidøgum uppá 2/3.
Nú er tað "bert" 1/2.

Hvat er veiðutrýst?
Eitt annað, sum kann skapa
ørkymlan, er tann ymiska
fatanin av, hvat veiðutrýst
er. Í sambandi við fiski-
dagaskipanina hevur vinn-
an ongantíð verið í iva
um, at veiðutrýst er t.d.
tað húkatal, sum verður
sett. Økist tað, so økist
veiðutrýstið. Vit kunnu
saktans ganga út frá, at
veiðutrýstið er økt, spurn-
ingurin er bert hvussu
nógv.

Fiskifrøðingar meta
veiðutrýst at vera tann
partin av stovninum, sum
verður veiddur. Tí kann
veiðutrýstið saktans minka,
hóast fleiri húkar verða
settir, um stovnurin bert
økist meira enn tað. Tí
hava vit eisini – sambært
fiskifrøðingunum – havt
eitt lækkandi veiðutrýst á
toskin í fleiri ár, síðani
fiskidagaskipanin varð sett
í gildi.

Niðurstøðan er, at nú
ræður um at halda høvd-
ið kalt og at halda okkum
til fiskidagaskipanina, so-
leiðis sum hon uppruna-
liga varð ætlað, um ikki
sera haldgóðar grundgev-
ingar eru fyri, at vit eru á
skeivari líð.

veiðutrýstið beinanvegin
verður minkað eini 50% í
mun til verandi veiðu-
trýst, og síðani hildið har.

Toskur á
Føroyabanka:
Stovnsstøddin óviss, men
yvirlitstrolingar benda á,
at stovnurin hevur verið í
minking síðani 2002 og tí-
skil, at veiðutrýstið hesi
árin hevur verið ov stórt.
Fyri at stovnurin kann
verða troyttur burðardygt,
eigur royndin at minkast
niður á árliga støðið í
1996-2002.

Hýsa undir Føroyum:
Stovnurin er heilt væl fyri,
men veiðutrýstið er so
stórt, at stovnurin er í
vanda fyri ikki at verða
troyttur burðardygt. Mælt
verður til, at royndin
verður minkað eini 23%,
so at veiðutrýstið kemur
niður á eitt hóskaði
støði.

Upsi undir Føroyum:
Stovnurin er í minking, og
veiðutrýstið er alt ov
stórt. Mælt verður til at
minka royndina eini 40%,
so at veiðutrýstið verður
meira hóskaði .

Felags ráðgeving fyri
tosk, hýsu og upsa:
Fiskidagaskipanin tvinnar
veiðutrýstini á teir ymsu
fiskastovnarnar saman.
Hesum má hædd takast
fyri, tá tal á døgum verður
sett. Í tílikum førum er
tað eftir meginregluni um

fyrivarni so, at stovnar,
sum eru verri fyri, í vissan
mun gera av, hvussu nógv
roynd kann verða eftir
stovnum, ið eru betri fyri.
Toskur og hýsa verða
bæði mest veidd við húki,
meðan upsi fyri tað mesta
verður veiddur í meira
beinleiðis trolfiskiskapi
við nakað av hjáveiðu av
toski og hýsu.

Veiðutrýstið í 2005 fyri
tosk á landgrunninum er
meiri enn dupult so stórt
sum tað, ið er tilmælt eftir
fyrivarnisregluni. Veiðu-
trýstini fyri hýsu og upsa
eru eisini størri enn fyri-
varnis-virðini.

ICES mælir tí til eina
minking í beinleiðis roynd-
ini eftir toski og hýsu upp
á umleið 50% í mun til
verandi roynd. Royndin
eftir upsa eigur at mink-
ast við umleið 40%; um
hjáveiðan av toski og
hýsu veksur, eigur roynd-
in eftir upsa at minkast
samsvarandi.

Ein av fortreytunum hjá
fiskidagaskipanini var, at
hon skuldi vera "sjálvregu-
lerandi" soleiðis at skilja,
at flotin vil leggja seg
meira eftir teimum stovn-
um, ið eru væl fyri, og
soleiðis geva hinum frið
at koma seg aftur. ICES
metir, at hetta ikki altíð
sær út til at vera so, tí um
m.a. stórir munir eru á
prísinum fyri tey ymsu
fiskasløgini, so kann tað
loysa seg at royna longri
eftir teimum "dýru" fiska-
sløgum, hóast veiðu-

nøgdirnar ikki eru stórar.
Dømi um hetta er toska-
veiðan í seinastuni.

Stóri kongafiskur
undir Føroyum,
Íslandi og Eystur-
grønlandi:
Stovnurin sum heild tyk-
ist vera hampiliga væl fyri.
1990-árgangurin, ið er
góður, er byrjaður at vísa
seg í veiðuni undir Ís-
landi, og vil hann halda
stovninum væl fyri í nøk-
ur ár. Eingin annar góður
árgangur er at hóma, so
stovnurin vil fara at
minka aftur upp á sikt.
Mælt verður til, at veiðan í
2006 undir Føroyum og
Íslandi í mesta lagi verður
37 tús. tons tilsamans.
Lagt er upp fyri, at veiðan
undir Íslandi verður 35
tús. tons og undir Føroy-
um 2 tús. tons. Undir Eyst-
urgrønlandi verður tó
mælt til, at eingin bein-
leiðis veiða eigur at vera,
tí eingin vaksin fiskur er
eftir har.

Trantkongafiskur
undir Føroyum,
Íslandi og Eystur-
grønlandi:
Stovnurin sum heild tyk-
ist vera á lágum støði, og
undir Eysturgrønlandi er
sera lítið til av vaksnum
fiski. Við tað at Eystur-
grønland er uppvakstrar-
øki hjá øllum trantkonga-
fiski um okkara leiðir,
verður mælt til, at eingin
beinleiðis veiða eigur at
vera har. Undir Føroyum

og Íslandi tilsamans eigur
veiðan ikki at fara upp
um 22 tús. tons.

Trantkongafiskur
í Irmingerhavinum
og har um leiðir:
Eingin ráðgeving verður
givin fyrr enn í heyst, tá
úrslit frá stórarí altjóða
yvirlitskanning eru klár.

Svartkalvi undir
Føroyum, Íslandi,
Eysturgrønlandi og á
Hatton Bank:
Stovnsstøddin er óviss,
men ábendingar eru um,
at stovnurin er søguliga
lítill á flestu leiðum. Eing-
in líkinda tilgongd er at
hóma. Fyri at fáa stovnin
at koma fyri seg aftur,
verður mælt til eina so
lítla veiðu sum møguligt.
Sum eina roynd verður
mælt til, at veiðan í 2006 í
øllum økinum verður
undir 15 tús. tons, og at
tað síðan verður fylgt væl
við, hvussu stovnurin re-
agerar upp á hesa veiðu.
Seinni kunnu so broyting-
ar gerast. Nevnt verður
eisini, at tað er umráðandi
at tey 3 strandalondini
Føroyar, Grønland og Ís-
land semjast um eina ætl-
an fyri, hvussu hesin
stovnur skal umsitast.

Toskur í
Barentshavinum:
Stovnurin er væl fyri, men
veiðutrýstið, ið hevur ver-
ið minkandi seinastu ár-
ini, er enn ov stórt. Russ-
land og Noreg hava gjørt

avtalu um veiðusetning,
ið svarar eina veiðu í
2006 upp á 471 tús. tons,
og hóast veiðutrýstið í av-
taluni er hægri, enn ICES
mælir til, so vil stovnurin
vaksa eini 6% í 2007 í
mun til støddina í 2006.
ICES metir, at avtalan er í
tráð við meginregluna
um fyrivarni.

Toskur undir
Íslandi:
Stovnurin er í spakuligum
vøkstri, men er enn væl
undir miðal, veiðutrýstið
er alt ov stórt, og til-
gongdin hevur verið und-
ir og væl undir miðal í
fleiri ár (2002 árgangurin
tók um miðal). Við verandi
skipan viðvíkjandi troyt-
an av toskastovninum, t.e.
at fiska 25% (í vekt) av 4
ára gomlum fiski og eldri,
verður veiðan í 2005/06
mett at verða 198 tús.
tons. Í fjør mælti ICES til
at endurskoða fiskiskip-
anina, tí hon elvir til eitt
alt ov høgt veiðutrýst.
Hetta er gjørt í Íslandi, og
ICES fer at viðgera hetta
nærri í 2006.

Lodna undir Íslandi,
Eysturgrønlandi og
Jan Mayen:
Ikki var møguligt at gera
stovnsmetingar av lodnu í
ár, tí eingi hagtøl vóru tøk.
Yvirlitskanningar á heysti
2004 og á vetri 2005
funnu onga óbúna lodnu.
Vertiðin verður býtt upp í
tvey, tí at lodnan livir so
stutt. Mælt verður til, at
fiskiskapurin eigur ikki at
byrja aftur, fyrr enn kann-
ingar vísa, at gýtingar-
stovnurin í mars 2006 er
komin upp á í minsta lagi
400 tús. tons. Um kannin-
gar vísa, at nøgðin av óbún-
ari 2-ára gamlari lodnu er
hóskaði, so kann fiski-
skapur loyvast í summar/-
heyst vertiðini í 2005;
men leiðir við nógvum 0-
og 1-ára gamlari lodnu eiga
at verða stongdar fyri fiski-
skapi.

Toskur undir Grøn-
landi (bæði Eystur-
og Vesturgrønlandi):
Eins og seinasta ár mælir
ICES til, at eingin veiða
eigur at verða loyvð, fyrr
enn bæði stovnur og til-
gongd eru munandi økt.
Ein ætlan eigur at verða
gjord, so at møguligir kom-
andi góðir árgangir verða
spardir mest møguligt.
Ætlanin skal eisini tryggja,
at gýtingarfiskur inni við
land verður vardur.

Toskur

Ár	Belgia	Danmark	Frakland	Føroyar	Grønland	Holland	Ísland	Noreg	Onland/ Wales	Pólland	Skotland	Spania	Tyskland	Ialt
1984			34	39103				33			16		9	39195
1985			29	42335				51			25		5	42445
1986		8	4	36328				89			63		8	36500
1987		30	17	24712				44	8		47		12	24870
1988		10	17	25238				257			37		5	25564
1989				21805				413			14		7	22239
1990				12521				196	2		205		24	12948
1991				8500				127	1		90		16	8734
1992			318	6060				71	74		176		12	6711
1993			1	6008				59	187		118			6373
1994				9441				44	57		227		2	9771
1995			2	19640				78	43		551		2	20316
1996			1	41457				562	126		382			42528
1997				37015				545	61		277			37898
1998				26400				552	27		265			27244
1999				20157				645	51		210		39	21102
2000				22053	5			423	18		245		2	22746
2001			11	30257	20			601	328				9	31226
2002			13	41193	26			589	286				6	42113
2003			14	40365	36			479	270				8	41172
Ialt	131	163	33148	1247463	87	1330	7	17378	752470	1667	522469	233	28900	2605315
Prosent	0,01	0,01	1,27	47,88	0,00	0,05	0,00	0,67	28,88	0,06	20,05	0,01	1,11	100

Grønlandstíðindi

frá Kára við Stein

6. juni

Tað eru +7,6 stig og væl av vindi, hann er norðan í ættini. "Ocean Tiger" kom inn at millumlanda, sum tað verður kallað her. Skipið bleiv fult eftir 10 døgum; teir skulu eftir ætlan inn at landa tann 14. juni, men tað koma teir so allíkavæl at gera, tí teir hava bookað pláss. Aftur hesuferð eru trupulleikar við at tað ikki er nóg mikið av 40 fót frystibingjum. Teir fóru út aftur í kvøld.

7. juni

+5,2 stig og stilli. "Haanseeraq" kom inn at landa í morgun; teir hava knapt 100 tons inni. "Anna Kiil" kom inn at landa jákups-skel, teir hava næstan fulla last. Prísurin er farin upp hjá teimum, nú síðani teir eru byrjaðir at vaska skeljaklumpin, so nýruni eru burtur. Teir klóku siga, at tað er har, tungmetallini eru. Teir, sum pilka ella opna skelina, fáa góðar 22 kr. fyri hvørt kg.

Fyrrverandi "Frøyliner" – nú "Urvaag" – kom inn í dag at proviantera. Teir hava tikið ímóti fiski í ein mánað og hava fryst 150 tons íalt. Fiskurin er betri í ár enn í fjør; eg tosaði við ein gøtumann, Finn-boga Hansen, sum hevur verið inni á firðunum og fiskað við botngørnum. Hann segði, at onkran dag var slagið í lagi, góður millumfiskur, men so kundi tað eisini vera mót-sætt – bara gillufiskur. "Urvaag" skal inn at landa 15. juni. Eg bað teir koyra mær upp í eitt av teimum minni kørunum av toskarhøvdum, so eg kann skera mær kjálkar og lippur til veturin, so nú fáa vit at síggja, hvørji stódd teir koma við.

8. juni var "Lómur" inni og landaði. Teir høvd gott 80 tons inni, og fóru longu avstaðu aftur seinnapartin sama dag.

8. juni

+5,4 stig og stilli. "Lómur" kom inn at landa, teir hava gott 80 tons inni. "Asumiut", sum er ein av teimum minnu, sum frystir rækjur í blokk, kom eisini inn at landa í dag, teir hava fulla last. Teir komu inn við frystiorkubreki, og teir søgdu, at góðskan á rækjunum var ikki tann besta. Teir fara suður til Julianehåbsbuktina at royna í morgin. Eg spurdi, hvør prísurin á rækjunum, sum teir lögdu upp, var, men hann visti ikki at siga prísinn nú, men í miðal fyri 2004 var prísurin gott 9 kr. kg.

Eg tosaði við svág mín í dag; hann fiskar við botngørnum har inni, og hann lat einki serligt at, tí har vóru so nógv gørn, sum stóðu. Teir hava tvey gørn standandi, og teir hava fiskað 3 tons í eina viku – triggir mans. Prísurin er 6 kr. fyri kg, og tað er bara ein stódd av fiski, sum teir brúka í ár. Hann segði, at nógur fiskur hevði rogn og sil, og tað er ikki normalt eftir tíðini, tað er nakrar mánaðir seinni

enn vanligt. "Lómur" fór út nýggjan túr seinnapartin.

Sunnudagur 12. juni
Tað eru +12,7 stig og lot av norðri. "Ocean Tiger" kom inn í morgun eftir pakningi og plattum, teir skulu inn til Nuuk at millumlanda aftur. Skipið er so at siga fult aftur. Teir skuldu inn higar at landa tann 15. juni, men tað er alt broytt vegna mangul uppá frystibingjur. So, nær teir sleppa at tøma skipið, vita teir einki um, men sigling fáa teir nokk av, tí teir skulu norður higar aftur tann 16. juni at skifta fólk.

Fyrrverandi "Tasilaq", nú "Acadienne Gale" frá Halifax kom inn higar at bunkra; tað er sama skilið hjá teimum sum hjá "Ocean Tiger", teir skuldu landa í Nuuk, men tað varð broytt til Sisimiut, og síðani aftur broytt til Manitsoq í morgin tann 13. juni. Har kundu teir ikki fáa olju, so teir máttu inn higar at bunkra. "Acadienne Gale" hevur fulla last – knapt 500 tons

– eftir trimum vikum. "Sermisuut" var her í gjár eftir trolgreiðum, teir komu úr Manitsoq, har teir hava landað.

13. juni

+5,7 stig og stilli. "Lómur" kom inn at landa í morgun, teir hava gott 100 tons inni. Teir gjørdur skjótt av og loystu aftur í kvøld til nýggjan túr.

Í dag varð nevnt í lokala útvarpinum, at tað var nógur toskur inni á firðunum, men tað var tann bera gilla. Men hon veksur, so tað sær kanska eitt sindur ljóst út fyri framtíðina. "Urvaag" skal inn at landa 15. juni, so tá fái eg okkurt at vita.

Eplini fóru í jørðina herfyri, og um tað so bara verður stelkur sum í fjør, vil tíðin vísa.

14. juni

+10,6 stig og stilli. "Helene L" kom inn at landa krabba, teir hava gott 30 tons. Teir hava drigið knapt 2.900 teinar, og tað er gott 12 kg uppá teinin, sum má roknast sum óført fiskarí. Teir roknaðu

við at fara út aftur í kvøld. KNR Radio fortaldi í dag, at politiið í Illulisaat hevði funni trý lík á Haruoyinni, sum liggur nakað væl vestur úr Disko. Tað vóru sjómenn frá Illulisaat, sum høvdu boðað frá, at teir høvdu sæð okkurt lógið á oynni, og tað vísti seg at vera 3 menn frá Asiaat, sum hvurvu í fjør í august. Teir fóru úr Godhavn 8. august um morgunin, har teir høvdu spælt fótbólt. Jollan, teir fóru við, var ein 10 fót við einum stórum páhangsmotori, men teir komu ongantíð fram, og leitað varð í 10 dagar eftir teimum, men uttan úrslit. Tað var fyrri í okkara lands-tingi í fjør, at tað skuldi vera skylda við lóg at hava VHF-radio umborð á øllum sløgum av bátum, sum sigla her uppi, men tað málið bleiv koyrt í eina nevnd, har tað liggur og samlar støv.

Jens Napatoq, landsstýrismaðurin, sum hevur við hetta mál at gera, sigur, at tað skal meira upplýsing til um VHF-málið, men Isak Davidsen, sum legði uppskotið fram í heyst, sigur, at menniskjalívið er ein gáva, sum okkum er givin, so tað er ongantíð ov tíðliga at krevja VHF í hvønn bát.

Politiið fortelur, at tað varð leitað við flúgvora og tyrllu, og vendipunktið hjá teimum var norður til Haruoyinna og so suður aftur harfrá. Teir neyðarsmenn hava bygt sær okkurt skýli, og hvat teir so eru deyðir av, hava tey ikki funnið útav enn, um tað er av kulda, tosta ella svongd. Líkini eru latin teimum avvarðandi.

15. juni

Pluss 3,3 stig og greyta-svart í toku. "Frøyliner" –

nú "Urvaag" – frá Kristiansund kom at leggja blokkfrystan tosk upp. Sum áður sagt skuldi eg fáa so nógv toskarhøvd, sum eg vildi. Teir høvdu heili trý kør til mín, men har var bara eitt høvd, sum eg kundi fingið lippuna og kjálkarnar av, restin var so smátt, at um eg tók eitt høvd í hondina, so hvarv tað í lógvanum. Skiparin á "Urvaag" segði, at um ikki broyting skjótt kom í, so roknaði hann við, at teir lógu ikki leingi aftrat og tóku ímóti fiski við Sisimiut. Hann segði, at í gjár fingur teir knapt 3 tons frá 7 bátum.

Tað kom nytta burtúrur einum kari av høvdunum allíkavæl, tí eg spurdi umborð á einum krabbabáti, um teir høvdu brúk fyri agni. Teir skuldu út at fiska agn um eina løtu, segði hann, og teir tóku eitt av kørunum, og so fóru teir út at draga krabbateinar. Hann segði mær, at teir fingur báðumegin tonsið av krabba, sum nú var, og tað var brúkiligt hjá honum. Hann roynir við einum 35 fót báti.

18. juni

+5,9 stig og stilli – toka úti á. "Lómur" kom inn at landa í morgun. Teir hava 100 tons inni og hava roynt í trý døggn hendan túrin. Toskabátarnir fáa so at siga einki við botngørnum fyri tíðina. Í gjár avreiddu teir 400 kg tilsamans, so um ikki vend kemur í heilt skjótt, so stinga innhandlingsskipini av aftur. Nakrir, sum royna eftir toski, hava krabbateinar standandi, og tað varð sagt í lokalútvarpinum, at teir fóru nú at fiska krabbar í staðin.

Ósvaraði spurningurin:

Er rækjustuðulin í stríð við stýrisskipanarlógina?

Tann, sum fylgir við í Føroyum, veit, at her eru ongar skipaðar reglur fyri nøkrum sum helst. Lógir valdast alt eftir hvønn og hvat tað snýr seg um. Eisini er avgerandi hvat ynski hann hevur, sum biður um eina tulating.

Eitt sera avdúkandi dømi av mongum var í málinum um stuðul til rækjuflootan. Aftaná at málið var fyrireikað og klárt at senda í tingið, komu knappliga tey stóru tíðindini í Degi og Viku, at uttan mun til politiska viljan, so lat hesin stuðul seg ikki gera, tí løgmannsskrivstovan hevði funnið fram til, at

stuðulin vildi verið í stríð við stýrisskipanarlógina. Tí kundi hetta mál ikki avgreiðast. Tey, sum vóru ímóti stuðlinum, fegnaðust, meðan hini harmaðust.

Nærri kanningar vístu, at grundgevingarnar fyri hesum sjónarmiði vóru sera tunnar. Men hóast fremsta serfrøði í landinum avvísti umrøddu sjónarmið, helt løgmannsskrivstovan fast um sítt.

Men so verður "ólógliga" uppskotið umskrivað eitt sindur men við sama innihaldi. Og nú er tað landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum sum legg-

ur málið fram uttanum løgmannsskrivstovuna. Nú er eingin trupulleiki. Uppskotið verður góðkent av løgtings-skrivstovuna at vera borðbært, og tað fær sína vanligu viðgerð og verður samtykt uttan at nakar grettir eitt orð um WTO og løgmannsskrivstovuna.

Hetta er so aftur eitt dømi um, hvussu óskipað føroyska samfelagið er. Eingin spyr, hvør ið hevur rætt, løgmannsskrivstovan ella "hini". Er uppskotið lógligt, skuldi hetta verið eitt álvarsmál fyri uttanlandsdeildina hjá lögmanni, at hon á hendan hátt roynir

at skerja føroyskan sjálvsavgerðarrætt. Og er tað ólógligt, hvør hevur so ábyrgdina av, at stýrisskipanarlógin verður brotin?

Hesin spurningur verður ikki svaraður, tí frágreiðingin er tann, at tað er altíð tann "politiski viljin", sum avgerð, hvussu ein lóg skal skiljast. Og tí kann einhvør lóg – takkað verið lagaligum lögfrøðingum – altíð lagast eftir ynski.

Eitt samfelag, sum verður stýrt á hendan hátt, kann bert enda við at gerast eitt anarki. Og tað er tað forrestin eisini.

MASKINMAÐUR

Faroe Seafood søkir eftir maskinmanni til virkið í Vági at byrja beinanvegin.

United Seafood Vágur framleiður serliga tosk og upsa og í næstum gullaks. Vørurnar ið virkaðar verða eru á høgum góðskustigið og fevna um m.a. saltúrdráttir og frystar gullaksaúrdráttir. Arbeiðið á virkinum fer fram sambart innaneftirlitsskipan.

Uppgávurnar hjá maskinmanninum verða m.a.:

- Røkja maskinur á virkinum
- Røkja viðlíkahaldsætlan virkisins

Krav er at umsøkjari hevur:

- Royndir frá líknandi arbeiði.

Vit kunna bjóða:

- Eitt virki í menning
- Eitt fakligt umhvørvi
- Løn sambært avtalu

Vit kunna bjóða eitt arbeiði í einum mennandi og spennandi umhvørvi við góðum umstøðum.

Allar umsøknir verða viðgjørdar í trúnaði. Umsóknarfreistin er 1. juli 2005.

Um áhugi er fyri hesum starvi so kunna tygum taka samband við :

Unite d Seafood Vágur
att.: Jóan Petur Kjærbo
Postboks 139
FO-900 Vágur
Telefon á virkinum: 373700
Fartelefon: 598520
Telefax: 373704

GÓÐSKULEIÐARI

Søkt verður eftir góðskuleiðara til United Seafood á Toftum, at byrja so skjótt sum gjørligt. United Seafood á Toftum framleiðir saltfisk til miðarðarhavs-londini serliga Spania.

Góðskuleiðarin hevur ábyrgd av hesum økjum:

- Innaneftirlitsskipanin á virkinum
- HACCP
- Samskipti við almennar heilsumyndugleikar
- Reingerð og reinføri
- Heilsufrøðiligar starvsskipanir
- Reglugerðir (vørulýsingar og merkingar)
- Etikettskipan
- Góðskuskrásetingar og góðskuskjøl
- Tekniskt kundasamstarv
- Klagur og klaguviðgerð
- Skrásetingar og eftirlit í rakstrinum í samráð við virkisleiðaran.

Fyrimun hevur umsøkjari ið hevur:

- Fiskivinnuútbúgving
- Teoretiska vitan um HACCP
- Kunneika til nýtsluskipanir t.d. Access, Word, Excel og Axapta
- Góðan førleika í enskum máli

Vit kunna bjóða:

- Eitt framkomið fakligt umhvørvi
- Eitt virkið og framkomið framleiðsluumhvørvi
- Løn sambært avtalu

Nærri upplýsingar fáast við at venda sær til Ivan Hansen, tlf. 447326 ella Guðrið Andorsdóttir, tlf. 355555.

Umsóknin skal sendast áðrenn 1. juli 2005 til

Faroe Seafood
att. Guðrið Andorsdóttir
Postboks 218
FO-110 Tórshavn

Lýsingar:

Ábyrgdin fyri eini fjøltáttaða pressu

Sum kunnugt er tað ein treyt fyri einum rættilig-um fólkaræði at hava eina so fjøltáttaða pressu sum gjørligt. T.v.s. eina pressu, sum lýsir flest møguligar vinklar í samfelagnum.

Tað er ein sannroynd, at føroyska pressan hevur ongantíð verið so avmarkað sum í dag, tá hugsað verður um talið á bløðum og annars innihaldið í miðlunum yvirhøvur.

Her roynir FF-blaðið at vera eitt alternativ og ískoyti til ta etableraðu pressuna. Fyri at siga tað einfalt, so royna vit at “tala har hini tiga”. Hetta merk-ir, at vit skapa eina mun-andi størri breidd bæði í tíðindum og viðgerð av samfelagsmálum, enn um vit ikki vóru. Tí kemur tað nærum ikki fyri, at vit hava tilfar, sum annars kemur í øll hini bløðini.

FF-blaðið verður prentað í 2.500 eintøkum og hevur eina breiða út-breiðslu. Umframt til hald-arar og leysasølukeyparar kemur tað umborð í øll skip, til skúlar og nógvar stovnar. Blaðið má rokn-

ast sum eitt landsblað, sum ikki bert vendir sær til ein avmarkaðan bólk í samfelagnum.

Okkara tilfar er um fiski-vinnu og vinnu annars, felagstíðindi, siðsøguligt tilfar og samfelagslýsing-ar, sum ikki koma í aðrar miðlar.

Vit merkja eisini, at blaðið verður nógv lisið, og tey eru nógvar, sum siga, at tey meta FF-blaðið at vera besta blað í landi-num. Tað eru eisini fleiri, sum ikki halda nakað annað blað.

Eitt slíkt blað hevði kort-ini ongan móguleika havt, um ikki Føroya Fiski-mannafelag stóð aftanfyri. Ein orsök fyri hesum er, at tað er av avgerandi týðn-ingi fyri raksturin at fáa lýsingar í blaðið. Tað tyk-ist, sum at tey flestu halda, at tað bert er við at lýsa í teimum stóru bløðunum, at boðskapurin fæst nóg væl út.

Vit halda, at serstakliga meira ella minni almennir lýsasar eiga eisini at hugsa um samfelagslig atlit, tá teir lýsa. Hetta kundi merkt

eina moralska skyldu eis-ini at stuðla eini fjøltáttað-ari pressu. Tað skal sigast, at vit hava fleiri trúfastar lýsasar, sum bæði eru privatir og almennir. Tað eru eisini almennir stovn-ar, sum seta hvørja einastu lýsing, t.d. eftir starvsfólki, í FF-blaðið. Hetta eru vit sera takksom fyri, og hesi eiga sín lut í, at samfelags-lig mál verða lýst meira útgreinað enn í eintáttað-um tíðindaskrivum.

Afturat hesum er at siga, at ein lýsing í einum dag-blað ger bert sína nyttu til næsta blað er komið út dagin eftir. FF-blaðið verður lisið í 14 dagar, og ein lýsing her ger sína nyttu alla hesa tíðina. Og hon druknar heldur ikki í ein rúgvu av øðrum lýsing-um.

Tí er øll mógulig grund til at bakka upp um eina og hvørja roynd at skapa so fjøltáttaðar fjølmiðlar sum gjørligt. At tørvur er á hesum verður ikki minst lýstur í blaðnum í dag.

SJÓBJARGINGARSTØÐIN

MRCC- Tórshavn

Tlf: (+298) 351300 · Fax: (+298) 351301 · Telex 81200 TLGR FA
Inmarsat C: 423 116210 · Inmarsat B: 323 116220 (voice) 323 116221 (Fax)

Fráboðan um Seismikkvirksemi

Lýst verður, at seismiskar kanningar verða gjørdar á hesari havleið.

Útnyrðingshornið	60°30' N 008°30' W
Landnyrðingshornið	60°30' N 007°00' W
Landsynningshornið	60°00' N 007°00' W
Útsynningshornið	60°00' N 008°30' W

Felagið Fugro kannar økið.
Kanningarnar verða gjørdar vegna Føroya Kolvetni.

Byrjað verður umleið	21-06-2005
Arbeiðið tekur væntandi	3 dagar
Skipanavn	Polar Princess
Kallibókstavir/Flagg	JXBV3/Norskt
Fiskiveiðiumboð	Magni Skaale

Samband fæst við skipið á VHF rás 16.

Upplýsingar um kanningararbeiði fáast frá Tórshavn Radio, á telefon 351300, ella á telefax 351301.

Eisini verður víst til heimasíðuna: www.mrcc.fo.

Manningarmynd

Vit hava fingið upplýst fyra nøvn, og eru hesir úr Tjørnuvík. Vit vita ikki skipið, men tjørnuvíkingar sigldu nóg við Óla Horn, og hann førði leingi "St. Jaques". Er nakar sum veit meira um hetta?

Menninir eru nr:

1. ?
2. ?
3. Hans Mikal Hansen
4. ?
5. ?
6. Jákup Heinesen, hjá Dáva
7. Jógvan Hansen, hjá Poulinu.
8. Hans Jákup Hansen, hjá Poulinu
9. ?

Nr. 1 er stóri Óla Jákup Hansen, Óli hjá Hansi, sum hann eisini var róptur. Hann var skipari, førði 'CELOFT'.

Hann var kollfirðingur, men flutti til Hósvíkar og seinni til Havnar

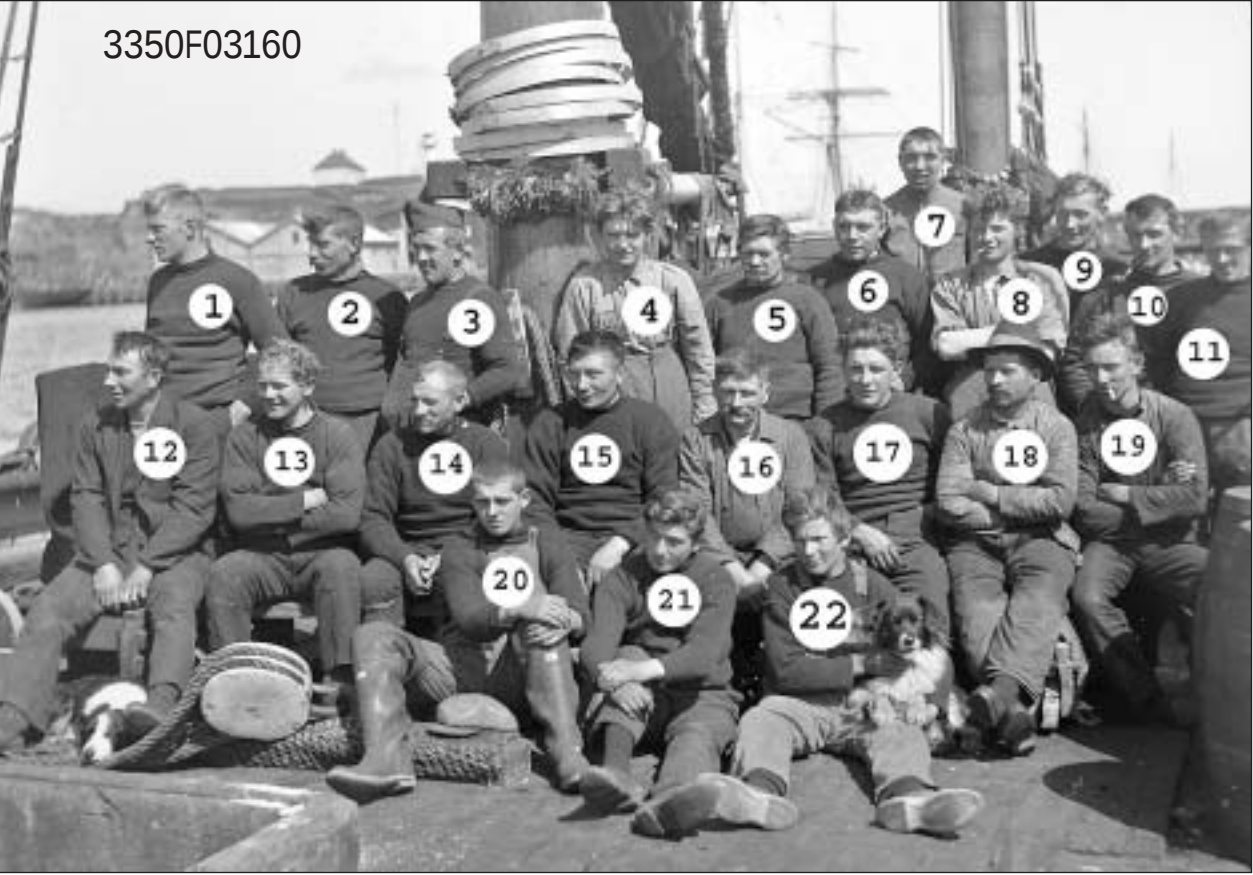
Nr. 2 er beiggj hansara, Jóhannus Hansen, nevndur Jóhannus á Kjalnesi.

Hann var eisini skipari, m.a við Brimnes í ca. 1946-47.

Nýggj manningarmynd

Veit nakar at siga okkum hvørjir hesir eru? Myndina hava vit fingið frá Føroya Fornminnissavni.

Trúgv er lýdni – vantrúgv er ólýdni

"Tann, sum trýr á sonin, hevur ævigt lív; men tann, sum er syninum ólýðin, skal ikki síggja lívið, men vreiði Guds verður verandi yvir honum."
Joh. 3,36

Sambært yvirskriftina í Bíbliuni er orðið tikið úr "Síðsta vitnisburði Jóhannes doyparans".

Vitnisburðurin var greiður fyri teimum, sum hoyrdu hann og fyri tey mongu, sum hava lisið hann síðani. Orðið tosar um trúgv, og hvat tann, sum trýr á sonin, eigur. Ævigt lív. Samstundis tosar tað um ólýdni, og hvat tað gevur. Guds vreði og glatan. Yvirfyri Gudi er ólýdni eitt annað orð fyri vantrúgv.

Tá Bíblían tosar um frelsandi trúgv, er tað altíð trúgv á sonin, trúgv á Jesus, trúgv á Kristus.

Mong komu til Jesus við neyð síni. Fleiri teirra vistu ikki, um tey trúðu, ella um trúgvín var nóg stór og sterk til, at Jesus kundi hjálpa teimum. Kortini komu tey í álti á Jesus og lögdu neyð sína fram fyri hann. Fleiri teirra fingi at vita: Trúgv tín hevur frelst teg. Hjálp fingi tey, bæði andaliga og handaliga.

Bara at vita um Jesus og hava røttu meiningarnar um hann, frelsir ongan. Eingin sjúkur verður grøddur bara við at vita um læknan – ella við at hava røttu meiningarnar um hann. Sjúklingurin og læknin mugu hittast, so viðgerðin kann byrja. So leiðis er tað eisini andaliga.

Tann, sum trýr á sonin, kemur til sonin, tekur ímóti soninum, ákallar sonin – hevur ævigt lív nú.

Samstundis er tað æviga lívið nakað, sum liggur fyri framman – tað komandi.

Tann, sum trýr á Jesus, eigur alt tað, sum Jesus eigur og er borgan fyri. Útsøgnin: "Einhvør er sælur í sínari trúgv!" er óbíbilsk og villleiðandi tala. Sælan, frelsan, fyrigvingin, náðin... og ævigt lív, fæst bara við trúgv á Jesus.

Tann, sum er syninum ólýðin, skal ikki síggja lívið, men vreði Guds verður verandi yvir honum.

Ólýdni er ein fylgja av vantrúgv og líkasælu mótvegis Gudi og Jesusi. Vantrúgvín vil vera harri í lívinum, vil hava avgerðarættin, vil verða skipari í lívinum.

Vantrúgvín vil ikki vita av Gudi. Hon er tí hvuðs-syndin og móðir at øllum øðrum syndum.

Guds vreði er ein reaktión mótvegis vantrúnni. Tann vantrúgvandi er tí undir Guds vreði og dómi, so leingi hann livir í vantrúnni. Doyr hann í vantrúnni, doyr hann í syndini og glatast.

Tann, sum trýr á sonin, sum er syninum lýðin, hevur ævigt lív. Hann skal liva um hann so doyr. Joh. 11,25

Nýggj ferðatrygging

Far bara - vit fylgja tær

Uttan mun til hvar, og hvussu leiðin gongur, er tað umráðandi at fara tryggur avstað. Byrja ferðina hjá okkum, soleiðis at tú fært allan tín tørv nøktaðan og tryggur kanst njóta ferðina.

Kongabrugvin, Postboks 329, 110 Tórshavn, Tel 345600, Faks 345601, tf@trygging.fo, www.trygging.fo

TRYGGINGARFELAGIÐ
FØROYAR
 - so ert tú tryggari

Amnesty tíðindi: Norðurlendskur fundur í Havn

Vikuskiftið 10. til 12. juni var Amnesty International Føroya Deild vertur fyri einum Norðurlendskum fundi, sum varð hildin í Tórshavn. Við á fundinum vóru 16 luttakarar úr Íslandi, Noregi, Svøríki, Danmark, Finnlandi, Írlandi, Póllandi og Føroyum.

Fundurin var ein fyrireikandi fundur til Altjóða aðalfundin hjá Amnesty, sum verður í Morelos í Meksiko í august. Á altjóða aðalfundinum luttaka umboð úr øllum Amnesty deildum kring heimin. Úr Føroyum luttaka Annika Sølvará, forkvinna, Jette Hoydal, nevndarlimur og Margretha Nónklett, samskipari.

Nógv ymisk mál verða á skránni í ár, men tey stóru málini eru spurningurin um "Use of force and military intervention" og "Sexual and reproductive rights".

Í verandi støðu tekur Amnesty onga støðu til kríggj ella hernaðarliga valdsnýtslu, men krevur altíð, at partarnir virða altjóða mannarættindi og humanitera lóggávu. Støða skal takast til, um Amnesty skal halda fast í uttanveltaðu støðuni ella um Amnesty í nøkrum førum kann tala ímóti kríggj ella hernaðarligari valdsnýtslu. Somuleiðis skal støða takast til, um Amnesty kann mæla til, at friðarvarðveitandi styrkir verða settar inn.

Í sambandi við "Sexual and reproductive rights" skal støða takast til, hvørt Amnesty

eigur at arbeiða við fylgjunum av kynsligum harðskapi, seksual- og heilsu upplýsing, frybyrging og við fosturtøkuspurninginum.

Limirnir í Amnesty fáa høvi at skifta orð um hesi málini á einum limafundi áðrenn Altjóða aðalfundin í august.

Áhugað kunnu venda sær til skrivstovuna og fáa tilfar um málini.

Umframt hesi mál varð á fundinum eisini kjakast um, hvussu Amnesty kann skapa størri tilvitan um mannarættindi millum fólk og um, hvussu felagsskapurin kann økja um limaskaran og virksemi sítt. Í hesum sambandi fer Amnesty Føroya Deild undir eitt nýtt limaátak, har felagsskapurin sendir fólk út á gøtuna at kunna um Amnesty og at finna nýggjar limir og stuðlar. Átakið hevur fingið heitið Andlit til andlits og byrjar 20. juni og heldur fram til 7. august.

Vit eru altíð fús at svara spurningum ella greiða nærri frá onkrum máli.

Ring ella skriva til skrivstovuna, ring heim til ein av nevndarlimunum ella legg eini boð á telefonsvararan, so seta vit okkum í samband við tykkum.

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust og hondgjørdir goggarar

Verða sendar um alt landið

Bílegging:

tlf: 42 40 34 / 42 30 01

fartlf: 21 33 17

fax: 42 47 97

Fløttislið (limur í Føroy blindafelag)

Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton, bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir

Vit útvega eisini:

**Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
 Knívar • Kitlar • Húgvur • Handskar • Svintur
 Ymisk tól til ídnaðin • Reingerðisevni • Íbindingarevni
 Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari**

... sjálvandi til besta prísinn !!

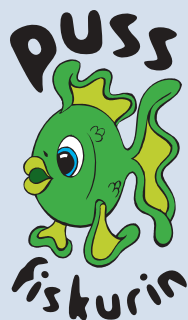
FARPACK

Staravegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Faroe Islands
 Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
 www.farpack.com

Vit ótaka okkum at gera lýsingar fyri virkir og einstaklingar uttan meirkostnað fyri lýsaran
Hórt tú bresta lýsingarvæðing - blaðið verður selt eitt eitt hjá bresta

Lýsingar
Tlf: 311569

Maðurin spyr konuna:

- Hvussu var bindi-klubbun?
- Nei, tað var einki serligt... allar vóru!

Ein maður kemur inn í ein telduhandil og spyr, um hann kann fáa persiennur til telduna.
- Persiennur til telduna? Tað havi eg ongantíð hoyrt um áður, svarar krambakallurin.
- Jú, svarar maður, eg skal brúka tær til Windows...

Blondinan kemur út frá eini IQ-roynd, og sjeikurin spyr hana:
- Nú, hvussu gekk góða?
- Jú, tað gekk gott, eg fekk 13...

Hví eru skemtisøgur um blondinur so stuttar?
- Partvís fyri at menn skulu hava ein veruligan móguleika fyri at skilja tær, og partvís fyri at teir eisini skulu minnst tær...

Hvat er munurin á einum kameli og einum blaðmanni?
- Ein kamelur kann arbeiða í 30 dagar uttan at drekka. Ein blaðmaður kann drekka í 30 dagar uttan at arbeiða.

Hví eru perkarar so vánaligir fótbóltsspælara?
- Jú, tað er tí at hvørja ferð teir fáa horna, opna teir eina pizza-bar...

Býráðslimurin á Trøllanesi

Nú um dagarnar hittu vit Signhild Joensen av Trøllanesi. Hon er sum so ein "vanlig" bóndakona á Trøllanesi við 4 børnum. Men kortini er hon nakað serligt. Í løtuni er hon virkandi býráðslimur í Klaksvík.

Signhild Joensen, virkandi býráðslimur í Klaksvík.

Sum kunnugt legði Mikladals sókn saman við Klaksvíkar Kommunu á nýggjárið, og hetta gav móguleika hjá fólkinum her at stilla upp og at velja til Klaksvíkar Býráð seinasta heyst.

Signhild stillaði upp á javnaðarlistanum. Skuldi hon stilla upp var tað nú ikki heilt óvæntað, at tað gjørdist á hesum listanum. Signhild er nevniliga uppfloksað við javnaðarpolitikki síðan hon var fødd. Hon er nevniliga dóttir Vilhelm Johannessen, sum hevur fingist við politikk alt sítt lív, og hevur verið tingmaður fyri javnaðarflokkinn í eitt mannaminni.

Hinvegin hevur Trøllanes ikki verið roknað fyri at vera ein javnaðarbygd. Hon var ein av teimum fáu byggunum, har 100% atkvøddu fyri loysing í 1946. Men nógv kann eisini broytast eftir 60 árum!

Tað gekk Signhild væl við valinum. Hon varð bert nakrar fáar atkvøður frá at verða vald og hevur fingið nógv atkvøður aðrastaðni enn á Trøllanesi. Hon gjørdist tiskil nr. 3 á listanum. Herfyri bað Thorleif Sigurdsson, býráðslimur, um farloyvi, og tá kom Signhild inn. So nú er hon javnan á býráðsfundi og nevndarfundum í Klaksvík. Hetta dámar henni væl, og hon letur ikki illa at teimum sømdum, sum tey í gomlu

Mikladals kommunu fáa hjá býráðnum. Tað hava tó ikki verið tey stóru máluni á skránni enn.

Annars skuldi Signhild verið góð í ráðum, tá tað snýr seg um útoyggjapolitikk. Sum vit hoyra javnan, so gongur stútt afturá hjá teimum flestu byggunum á útoyggj. Ein stórur trupulleiki er, at tað ikki gongur so væl at "seta við" ungar konur, sum kunnu føra ættina víðari.

Men hetta er øðrvísi í Kalsoynni og serstakliga á Trøllanesi. Her hava frá gomlum døgum av verið trý bóndahús, har nýggj ættarlið hava tikið eftir teimum undanfarnu.

Og hetta er framvegis so. Festararnir hava allir fingið konur aðrastaðni frá, so sum Klaksvík, Runavík og Eiði. Tískil eru í bygdini trýggjar familjur við børnum.

Ein av hesum konum er Signhild, sum ung giftist við Mikkjali, sum er sonur Jógvan og Gertrud í Innstovu. Vísandi til greinina um Fredu Glass aðra staðni í blaðnum kann verða nevnt, at Jóhannes á Nesi var langabbabeiggi Jógvan.

Hjá Signhild hevur tað riggað heilt væl at flyta úr Klaksvík til Trøllanes. Hon og Mikkjal hava bygt hús sjálvi. Tey eiga fyra børn, Jóhild, Jógvan, Jóhannes og Gunvá. Nú eru tey eldru av teimum farin at ganga í skúla í Klaksvík,

Børn á Trøllanesi.

meðan hini ganga í skúla í Mikladali. Nakað tað sama er galdandi hjá hinum

familjunum í bygdini. So tað er eingin vandi á ferð her norðuri.

Hetta kunnu vit, sum hava tilknýti til Trøllanes, bert fegnast um!

J. Broncks gøta 37 · Postboks 370 · FO-110 Tórshavn
Tlf: 34 59 00 · Fax: 34 59 50 · booking@smyril-line.fo

WWW.SMYRIL-LINE.COM

HETLANDS-CRUISE

3-daga CRUISE
mánadag til mikudag
við gisting á hotelli í 1 nátt

fyrí hvønn
úr 1.450,-

Prísdomi er galdandi fyrí lágárstið

6-daga CRUISE
friggjadag til mikudag
við gisting á hotelli í 4 nætur

fyrí hvønn
úr 2.850,-

Prísdomi er galdandi fyrí lágárstið

Prísirnir fata um ferð fram og aftur á farleiðini Tórshavn-Lerwick og gisting á hotelli í Hetlandi (matur og drykkjuvørur eru ikki íroknað).

Droym tað ikki – royn tað!